

BIBLIOTHECA
SCRIPTORUM GRAECORUM
ET ROMANORUM
TEUBNERIANA

MUSICI SCRIPTORES
GRAECI

EDIDIT

C. JANUS

SUPPLEMENTUM

LIPSIAE

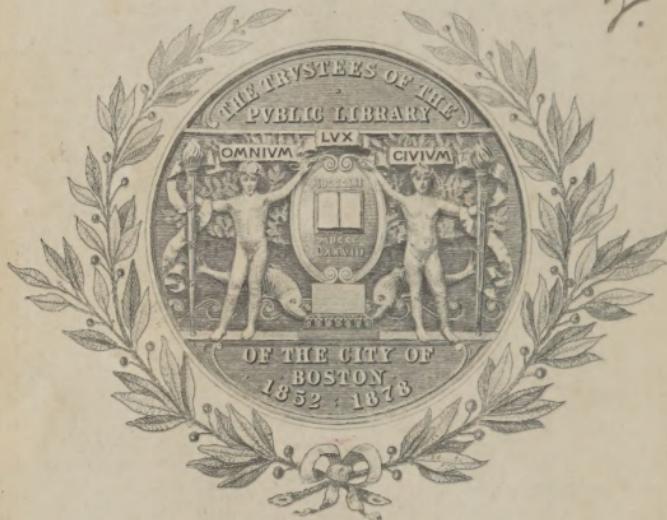
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

BOSTON
PUBLIC
LIBRARY

№ 4048.43

7. 2

Bought with the income of
the Scholfield bequests.

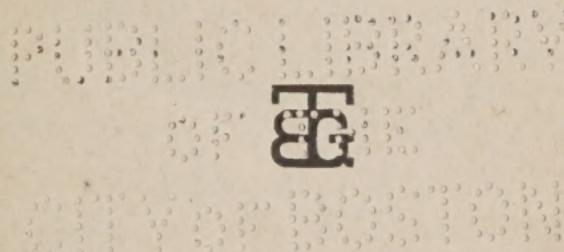
MUSICI SCRIPTORES GRAECI.

RECOGNOVIT PROOEMIIS ET INDICE INSTRUXIT

CAROLUS JANUS

LUD. FIL.

SUPPLEMENTUM,
MELODIARUM RELIQUIAE.

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCXCIX.

Schr.
June 14, 1907
P
2 v.

WAGENJOURNAL
UND NO
MATERIALIA

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEUBNERI.

Vix musicorum doctrinae et carmina e typographorum officina prodierant, cum alter hymnus, quem poeta Atheniensis composuerat ad Apollinis Pythici laudes celebrandas, detectus est et in publicum editus. Quem autem prius ediderant hymnum Atheniensem, is cognito vero lapidum ordine faciem tum et figuram mutavit. Sicili autem epigramma, quod iusto exitu privatum antea legeramus, finali sono invento veram clausulam accepit. His igitur fortunae donis et muneribus factum est, ut illa operis mei pars post paucos menses novanda esset et corrigenda. nunc quoniam tot accessere subsidia, etiam Reinachi Gevaertique curis multa rectius intellegere et iudicare didicimus, facere non potui quin carminum et melodiarum formam multo meliorem doctorum usui offerrem.

Melodiam autem, quam piae se fert Athan. Kircher ad Pindari carmen Pythicum 1 (in musurgia I 541) non recepi. nam cum codex ille monasterii *S. Salvadore* prope Messinam siti, unde modos Kircher se sumpsisse simulat, nusquam reperiatur, ad scribendos autem sonos duo notarum ordines adhibiti sint, ut tum canentium videantur notae, tum psallentium, — cantum istum puto ingenio Kircheri confictum.

1. Ex Euripidis Oreste.

Stasimum I.

v. 330 ss.

Hoc cantici fragmentum ex papyris Raineri archiducis Austriaci edidit Carolus Wessely.¹ diligentissime examinavit Otto Crusius, qui puncta maculasque et quidquid in phototypi tabula oculorum vel instrumentorum acie detegi poterat, accurate perscrutatus (v. Philologum LII 1893 p. 174), inspecto papyro lectiones certissime constituit (ib. 208). signa igitur syllabae producenda punctaque percussione illo auctore hic habes scripta. et dochmiorum primae syllabae quod ictu saepe notatae sint, miraberis fortasse, sed nititur res auctoritate papyri et affirmare videtur id quod Christ in arte metrica ed. II p. 435 et 449 de dochmiorum natura statuit.

Notae huius cantici cum extarent omnes in eo ordine, quem Aristides Quintilianus I 9 p. 22 a veteribus ait adhibitum esse ad cantus phrygios, nemini aliquando dubium videbatur quin ad phrygiam harmoniam hoc melos esset revocandum. Monro² quidem cum ostenderet principes sonos esse barypycnos illos, cum **Z** tum **C**, doriam statuit esse carminis harmoniam. et gravioribus argumentis nixus ad eandem nos sententiam perduxit Gevaert.³ is enim

1 Mitteilungen aus der Sammlung der Papyrus Erzherzog Rainer. V. Vindobonae 1892.

2 D. B. Monro, the modes of ancient greek musik. Oxford 1894. p. 93.

3 Frid. Aug. Gevaert, la mélopée antique dans le chant de l'église latine. Gand 1895. appendice p. 388.

enarmonii generis minima intervalla a nullo unquam choreuta cani potuisse nobis facile persuasit. Aristide igitur misso, quem de enarmonio cantu agere appetet, signa intellegi iubet generis chromatici, hoc enim Agathonem in tragoeдиарum usum induxisse.¹ chori autem tragicи cum cecinerint aut dorio modo aut mixolydio², doriam ille harmoniam huic stasimo suo iure vindicat. multo autem minus constat de iis signis, quae inter contextus verba vides inserta. et **Z** quidem illo saepius in mediis lineis inscripto nihil nisi versuum finem notari adhuc contendō; an sonum significabit a doria harmonia alienum? terna deinde signa inscripta sunt in pedibus 9 et 10. quorum primo signo notari dicunt pausam cantorum et initium diaulii, altero et tertio sonos describi tibiae edendos. et ita transscripsi sonos istos, quamquam mirari non desino, quod auleta interrumpat medium sermonem et medium dochmum, quodque ad crusin istam adhibeantur soni oxyptycni ad harmoniam firmandam minime apti. Williams³ quidem exitum modo longioris diaulii his signis existimat indicari, quo facilius suum choreutae sonum reperiant. nec tamen minuitur difficultas, nec quaerentibus nobis, cur inter haec verba itemque inter ea, quae in ipsa stropha v. 327 legamus, et orationis et metri cursus plus quam semel rumpatur, certi quidquam respondeatur.

1 Plutarchi quaest. conviv. III 1, 1.

2 Aristoxenus apud Plutarchum de musica 16. (Aristot. probl. 19, 48, supra p. 108).

3 Classical Review VIII (1894) 313.

Canticum
Ex Orestis

1 ΤΙΡ Ζ Ρ·Φ Π
κατολοφύρομαι ι ματέρος αἴμα σᾶς

3 Ζ Ι·Ζ·Ε
δ' σ' ἀναβακχεύει ι δ' μέγας ὅλβος οὐ

5 Π̄ Ρ Ζ Ι·Ζ
μόνιμος ἐμῆβροτοῖς ι ἀνὰ δὲ λαῖφος ὡς

7 ΣΠ̄ Π Ζ Ρ ι Φ·C
τις ἀκάτον θοᾶς τινάξας δαιμων

9 <Φ·> ΠΡΠ̄ , ΖΙ·Ζ
κατέκλυσεν πόνων ζητεινῶν πόνων ζητεινῶν

11 <Ρ>· C: P I
λάβροις ὀλεθροῖσιν ἐν κύμασιν.

In pede 3 super βακ Ws et Cr Ζ construxerunt e sola infima linea. in τινάξας p. 8 post C Cr vidisse sibi videtur signum quoddam rhythmi \. p. 9 super κατ: Φ aut w Cr, V vel Δ Ws. ante δεινῶν super Ζ vidit Cr. lineam I. idem super δ(εινῶν) detexit maculas nigras (P?). p. 11 P incertum;

Euripidis.

stasimo I. v. 330 ss.

1 κα-το-λο-φύ-ρο-μαι μα-τέ-ρος αῖ-μα σᾶς,

3 ὅ σ' ἀ-να-βακχεύ-ει. ὁ μέ-γας ὅλ-βος οὐ

5 μό-νι-μος ἐν βρο-τοῖς. ἀ-νὰ δὲ λαῖ-φος ὁς

7 τις ἀ-κά-τον θο-ᾶς τι-νά-ξας δαῖ-μων

9 κα-τέ-κλυ-σεν σει-νῶν πό-νων, ώς πόντον

11 λά-βροις ὁ-λε-θρί-οι-σιν εν κύ-μα-σιν.

postea e puncto construxit C Cr. p. 12 super *ἐν* construxit
 Γ Ws, Λ Cr, Ζ Torr, Interpretation of greek music. p. 23.
 In lacunis excluditis Gevaerti auctoritatem plerumque secutus
 sum (ped. 1. 9—12), pauca ipse supplevi (in p. 2. 8. 11).

2—3. De Apollinis hymnis.

Homolle et socii in effodiendis Delphorum parietinis cum ad thesaurum Atheniensium accessissent, permultos versus muris olim inscriptos notisque musicis signatos viderunt. et alterum quidem carmen recentiore signorum genere notatum Weil et Reinach in publicum ediderunt in Bulletino quod inscribitur *de correspondance hellénique* XVII (1893) 569 et tab. XXI. XXI^b. atque inverso duorum lapidum ordine initium hymni fieri a verbis <*τὸν οὐθαρίσει οὐντὸν παιδα*> perperam statuebant. cum autem mutato lapidum ordine verum initium capi ab invocandis Musis Pomtow docuisse (in Museo Rhenano XLIX 1894, 584), illi viri docti una cum altero hymno priorem illum imprimendum curaverunt in eiusdem libri volumine XVIII 359. 389, tab. XXV ss. et nos cum hoc carmen musicis scriptoribus adnectendum curaremus, praeter partium perversum illum ordinem in alterum errorem induci eramus a Cuvio. titulum enim in eodem aedificio effodiendo inventum, quo Cleochares Atheniensis propter carmina composita et docta honoribus ornaretur, Couve in Gallorum bulletino XVIII 91 ad horum hymnorum auctorem referebat. Cleochares vero cum laudatus sit tertio ante Christum saeculo cumque in alterius hymni exitu preces fiant de Romanorum imperio augendo, eiusdemque lapicidae manu uterque hymnus in muro sit inscriptus, apparet neutrum carmen in priscam illam aetatem revocari posse. poetarum igitur nomina nos nescire confitendum est. litterarum autem formae quoniam redeunt in iis legibus quae sacerdotum IX aetate in templi

Delphici muris incisas esse Pomtow statuit¹, utrumque hymnum acutissimus hic rerum Delphicarum existimator in thesauri muro inscriptum esse ait intra annos 125—105 a. Ch. nec multo ante carmina composita esse videntur et cantata.

Primam quidem partem prioris hymni facile videbis scriptam esse iis notis, quas Alypius tribuit tono phrygio (^b_b supra p. 375). hypaten esse Φ , mesen **M** libenter concedes, ut hac nitus sonorum facultate nobiscum dicas:

$\nu\pi.$	$\mu\acute{e}\sigma\eta$	$\nu\acute{h}\tau\eta \ \delta\xi$
gas (b)	c' $d' e' f'$	g'
sol_2	do_3	sol_3

quae sonorum series cum eadem sit atque

ef	(g)	a		hc'	d'	e':
----	-----	---	--	-----	----	-----

doriam esse huius partis harmoniam ultro iudicabis. nec obstat sonus **A** = *des'*; nam ut in simplici Dorum scala exstat tetrachordum coniunctorum *ab c' d'*, ita in hac ^b_b notatione legi necesse est *c' des' es' f'*. sed haud ita lucida est partis mediae natura inde a pede 34. de sono quidem **O** = *h*, qui et a dorio et a propinquis harmoniis videtur alienissimus, quid statuendum sit, postea videbimus. plus valere videtur, quod in hac parte (usque ad pedem 62) exsistit sonus **B** = *ges'* sive *sol^b*. alterum ideo in sono **F** appareret esse centrum, unde bifariam et in coniunctum tetrachordum (**B**) et in disiunctum (**U**) melos discedat. qua re commotus Gevaert (in melopoeia p. 405) mesen huius partis statuit esse **F** = *f*, tonumque ait nunc esse hyperphrygium (^b_b Alyp. p. 377 et 392). et facta est metabole quaedam in superius diatessaron (ut contraria huic eademque similis videatur illa metabole, qua in alterius hymni pede 36 transitur in diatessaron

¹ Pomtow, Fasti delphici II 1 in Fleckeisen, Jahrbücher für Philologie CXLIX (1894) 669. Collitz, Dialect-Inschr. II 634.

gravius), clausulaeque supra factae **MΦ** (in pede 33) nunc respondet modus acutior **ΓΜ** (41 s). tamen manserunt e priore tono soni **ΙΘ** ab hyperphrygio alieni, ut non plane missum esse illum videamus, sed cum illo tono iam alterum esse coniunctum. genus autem chromaticum spissis litteris et sonis **KΛΜ** clare indicatur. quid autem sibi vult sonus **O = h = si** \natural ? — nostrae quidem aetatis homines ubi in tono **C** molli \flat _b^b canentes versantur, in finalem sonum *c* a gravioribus nunquam escendent nisi per illum sonum qui exstincto *b* scribitur \natural vel *h*. et Gallorum pueri, cum ad instrumentorum usum digitos exercent, escendere solent et descendere scala *g as h c.* magnique aliquid Gevaert invenisse sibi videtur, quod cum illo usu comparat hunc sonum **O** (melop. p. 399). nos nec triades illas *G h d, C es g* quidquam ad veteres pertinere convicti nec in melodiarum viis vel clausularum legibus quidquam inter nos et illos convenire credentes sagacitate ista rem expediri negamus. recenti more vel usu hic eo minus proficitur, quod in genere veterum versamur chromatico (erat qui praeferrat enarmonium¹) sonusque ille **O** fere semper nobis occurrit in semitoniorum catena. interdum ibi nectuntur litterae **KΛΜ** (in pedibus 46. 55), quae ut sequuntur legem quam de pyeno notando Fortlage constituit (*das musikalische System der Griechen in seiner Urgestalt*. 1847. S. 64), ita aptantur ad stabilem sonum barypycenumque **M** et ad mobiles duos. iustum igitur hoc et verum chromatis genus. ille vero **O** a litterarum continua serie non minus alienus est quam a sonorum solito ordine. hic autem usus non solum ab Aristoxeni praeceptis abhorret, sed — quod maius est — etiam ab eorum legibus, qui sonos et tonos notis describendos curaverant iusserantque semitoniorum continuos sonos notari signis continuis (**KΛΜ**). huius soni inquilini certam

1 Reimann in *Allgemeine Musikzeitung* (Berol.) 1894. 584. et mirum esse usum litterae **I**, cuius sonus in genere chromatico a **K** non sit diversus, nobis concedendum est.

rationem reddere non possumus. id constat, tetrachordi medii iustum lichanon Π toto hymno omitti (nunquam vides sonum *b* vel *si^b*), ut carminis scala proxime accedat ad trichordi enarmonii generis usum, quem describit Aristoxenus apud Plutarchum de musica 11. chordam autem quae illo modo vacabat artis novatores — Timotheum dices vel Philoxenum — ad alium sonum edendum videntur traduxisse. ita suscepto illo **O = h** (*si ♯*) nova parata sunt generis chromatici oblectamenta; licebat enim variare usum pycnorum **KΛΜ** et **ΛΜΟ**, denique crescente licentia coniungi potuerunt tria semitonia **KΛΜΟ**, id quod huius hymni poeta facere non dubitavit.

In tertia hymni parte (inde a pede 63) et si qua est quarta (quam statuunt a p. 105) melos vides ad usum primae partis reverti. spissa quidem illa abierunt neque intra **M** et **υ** alii soni intercedunt nisi diatonici. ne **Λ** quidem illud e synemmenis petitum iam invenitur. in acutissimorum autem sonorum regione nunc deprehendis pyenum **υηχ** ut in mixto aliquo genere versari tibi videaris.

Hi autem soni acutissimi cum cani non potuerint a choreutis, hunc hymnum esse apparent cantoris unius. et citharoedi cum cecinisce dicantur voce acutissima (Galenus de locis affectis 4, 13) nomorumque τόπος tradatur fuisse νητοειδής (Ar. Qu. I 12 p. 30), non dubito quin citharoedi hunc esse nomum dicam. hoc omnibus iri probatum eo magis spero, quod abest antistropharum responsio. vocabulorum autem accentus in his hymnis canendis adeo observantur, ut quae syllaba in oratione acute pronuntientur, ea et in cantu acutiore sono efferatur.

Verborum quae in lapide non leguntur plurima supplevit Weil, nonnulla substitui inventa a Crusio et proposita in Philologo LIII (1894) inde a p. 29.

.... Ἀθηναῖος.

... ἄριστον θεόν, ὃς ...

6

I 8 M Y M

Κέκλυθ', Ἐλικῶνα βαθύμενδον αἱ λάχετε

10

Θ I M I M Y M

12

Διὸς ἐριβρόμονον θύγατρες εὐώλενοι.

Θ 14 M Y M Y M

Μόλετε, συνρόμαιμον ἵνα Φοιοῖζον ώιδαεῖσι μέλ-

F 18 Y F Θ

Σκυτού Θ Σ

ψητε χρυσεοκόμαν. Ὅς ἀνὰ δικόρυβα Παρ-

Θ 22 M Y

24 Y M Y

νασσίδος ταῦσδε πετέρας ἔδραν ἄμ' ἀγαλνταιεῖς

M I Θ I Θ Γ 26 Σκυτού Θ Γ

Δεελφίσιν Κασταλίδος εούνδον νάματ' ἐπι-

ἄριστον Cr(usius) p. 39. initium carminis R(einach)² proponit hoc: Δεῦτ' ἄγ' ὑμνῶμεν ὡς τὸν μέγιστον θεόν. ὁ δ' ἀδύπτοντος ἐσμός, Ἐλικῶνα πτλ. 6 Κέκλυθ' Cr. 7 super

Atheniensis in Apollinem.

∂v notam Θ videre sibi videbatur Cr. 12 super $\lambda\varepsilon$ notam c
R.G. 22 $\tau\alpha\tilde{\alpha}\sigma\delta\varepsilon$ vocalem repetitam Gev. 459 revocat ad
morem quendam canendi quem *aspirato* dicant.

Λ ³⁰ Μ Υ ΜΙ ³² ΘΙΜ
νίσσεται, Δελφὸν ἀνὰ πρωῶνα μαντειεῖον

Φ
έφεπων πάγον.

Γ ³⁴ ΣΦΣ ³⁶ Κ
'Hν κλυτὰ μεγαλόπολις Ἀθῆναις εὐχαεῖσι,

Λ Μ Ο ³⁸ Κ ΛΚ Γ ⁴⁰ ΣΦΣ Θ Γ
φερόπλοιο ναίονσα Τριτωνιόδος δάπεδον ἄ-

Μ ΓΒΓΛ ⁴⁴ ΚΓΟΜΓ ΚΜ ΛΚ
θραυστον. ἀγίοις δὲ βωμοιοῖσιν Ἀφαίστος αιεῖ-

Λ Μ ΛΜΟ ⁴⁸ ΚΛΓ ΜΣ Θ
θει νέων μῆρα ταούρων, δμονοῦ δέ τιν Ἀφαί-

Ι Θ Γ Θ Υ ΟΜΛΜΟ ⁵² Υ Ο
ἄτμὸς ἐς Ὀλυμπον ἀρακίσνεται. λιγὴ δὲ λω-

34 "Hν W(eil)² 360, παρ' Cr. In pede 44 dubito sitne recte

30

vīσ-σε-ται, Δελφὸν ἀ-νὰ πρωῶνα μασ-τειεῖ-ον

32

ἐ - φέ-πων πά-γον.

34

"*Hν κλυτὰ με-γα-λό-πο-λις' Αθ-θίς εὐ-χαιεῖ-σι,*

38

φε-ρό-πλοιο ναι-ον-σα Τριτωω-νίδος σάπεδον ἀ-

40

θραυστον. ἀ-γί-οις δὲ βωμοιοῖσιν "Α-φαιστος αιεῖ-

42

θει νέ-ων μῆ-ρα ταούρων, δμονοῦ δέ τιν "Α-ραψ

44

ἀτμὸς ἐς Ὀλύμπον ἀ-ρα-κίδναται. λι-γὺ δὲ λω-

46

scripta nota O (= h), an scribenda Θ (= es). 50 "Ol.] lapis

48

Τλόμπον.

50

52

scripta nota O (= h), an scribenda Θ (= es). 50 "Ol.] lapis
Τλόμπον.

54 Μ ΛΜ ΛΚΛΜ⁵⁶ ΜΥΟΜΛΜ
τοδες βρέμων αειόλοιοις μέλεσιν ωιδαὶν ιρέκει.

ΓΛ ΚΓ Μ⁶⁰ ΚΛΜΟΥΟΜΛΜΟ
χρυσέα σ' ἀδυθρονς πίθαιρις ὑμνοισιν ἀγαμέλπεται.

ΦΩ⁶⁴ κΓΩ Θ Γ κ Ω
Ο δὲ τεχνιτωῶν πρόπτας ἐσμὸς Ἀθηνίδα λαχὼν

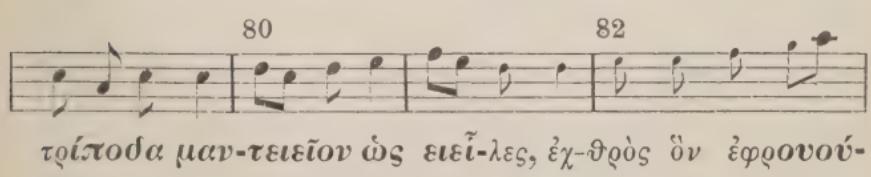
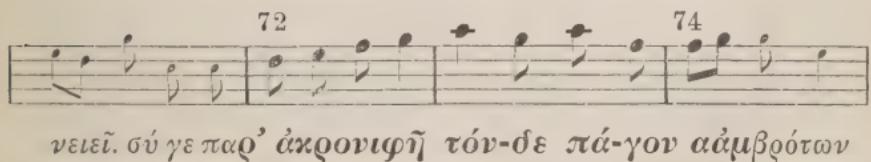
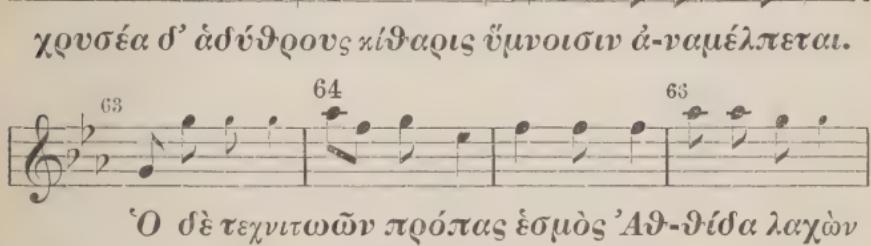
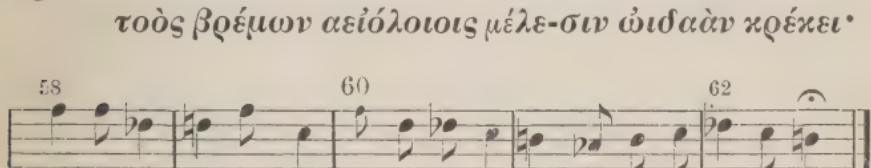
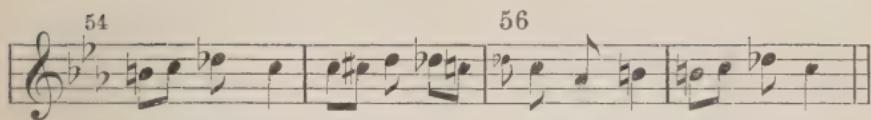
ΘΓ⁶⁸ κΩ κ⁷⁰ |
τὸν πιθαιρίσει κλυτὸν παιδα μεγάλου Διὸς ἴμ-

72 ΙΘΓΩ κΩ κΓ⁷⁴
νειεῖ. σύ γε παρ' ἀκρονιφῇ τόνδε πάγος ἀαμβρότων

κΩ κΓΩ⁷⁶ κ⁷⁸
ἐκ μυχῶν πᾶσι θρατοιοῖς προφαίνετεις ἔπεα.

ΜΥΜ⁸⁰ ΙΜΙ Θ ΓΘ⁸²
τρίποδα μαντειεῖον ως ειεῖλες, ἐχθρὸς ὅν ἐφρονού-

63 τεχνιτωῶν W² 361. 67 70 sonos ipse supplevi. 70 71 Jan Διός, ὃς αἴσιμα παρ' Cr., Διός, ὑμνοῦσί σε παρ' W². 74 ἀ. ἐκ μ. Cr., ἀαμβροτ' ἀψενδέ' ὃς W², sonos J. 77 κ R², (an Λ?

R² 389). 78 ἔπεια W², λόγια W¹, σε κελαδήσομεν Cr. sonos J. 81s. sonos J.

ΓΣ ΗΣ ΦΣ ⁸⁴
 φειει μράκων, ὅτε τε-οιοῖσι βέλεσιν ἔτρηησας αι-

Η Σ ⁸⁸
 ολον ἐλικτὰν φνάν· ἔσθ' δ θῆρ συχνὰ συν-
 Ι

Θ Μ ΙΘΓ ⁹² η
 φίγμαθ' οὐεὶς ἀθώπευτ' ἀπέπνευσ' δμῶς.

Σ Η Χ Η Σ ⁹⁶
 πρῶν δὲ Γαλαταῖν "Αρης ν ἐπέραασ' ἄσεπτος ...
 Ι Θ Γ(Φ) ¹⁰⁰

105 Σ Η Γ ¹¹⁰
 Ἄλλ' ἵω γεένναν ν θάλος φιλόκορον
 Σ

113 Η Γ Σ ¹¹⁷
 ... ε δαάμοιο λο ρων ἐφορ
 Η Σ

121 * ¹²⁵
 τεον κ.. εναι κ...
 Σ

Loca incerta.

Σ (Θ)Γ Σ Φ

Fr. 2. οστ Fr. 3. ωναο.. εν ...

85 ΙΟΓ sustentat R, ΙΘΓ volebam ego (d es f).

89 93 ss.

84
 οειει μράκων, ὅτε τε-οιοῦ-σι βέ-λεσιν ἔ-τρηη-σας αι-
 88
 ó-λον ἐ- λικ-τὰν φυ-άν· ἔσθ' δι θῆρ συχ-νὰ συν-
 90
 92
 οίγμαθ' οἱ - εἰς ἀ-θώπευτ' ἀ- πέ-πνευσ' δι - μῶς.
 96
 100
 πρῶν σὲ Γα-λα - ταῖν Ἡ-ρης ν ἐπέρασσ' ἄσεπτος...
 105
 109
 Άλλ' ι-ώ γεένναν ν θάλος φι-λό-χο-ρον
 113
 117
 σαά - μοι-ο λο... ...ρων ἐ-φορ...
 121
 4
 τε-ον ξ.. ξ....

Loca incerta.

Fr. 2. ..οστ.. Fr. 3. ι-να-ο εν...
 verba suppl. Cr., sonos J. 101 Φ an Λ ?

3.

De altero hymno Atheniensi in Apollinem.

Hymni huius, quem ediderunt Weil et Reinach in libro q. i. *Bulletin de correspondance hellénique* XVIII (1894) p. 345, melos scriptum est antiquo illo notarum genere, quod instrumentorum vel cruseos fuisse Gaudentius et Aristides perperam affirmant. Primae quidem partis et nonae et decimae signa deprompta esse apparat ex illo tono lydio, quem Alypius enumerat p. 369 et cui e nostris notis non *h* vel \natural convenit, sed *b*. harum partium mesen et hypaten et neten facile agnosces. est enim:

hypate	mese	nete
C	$<$	\hookleftarrow
<i>a = la₂</i>	<i>d' = re₃</i>	<i>a' = la₃</i>

nec miraberis, quod inde a $<$ bifariam melos discedit in tetrachordum aut coniunctum aut disiunctum. harmoniam autem

ab (c')	d'	e' f'	g' a'
ef (g)	a	hc'	d' e'

candem esse doriam, in qua prior hymnus versabatur. nemo non videt. lichanos ut inde afuit, ita hinc abest. in partibus IV et VII signa **C** \cup **C** chromaticum genus aperte ostendunt; modus idem esse videtur atque in I IX X.

Reliquarum vero partium dicere, qui sit modus, diffi-

cillimum est. notis iam utitur poeta hypolydiis (Al. p. 370), quas nos sine \sharp vel b simplicissimis signis transscribimus. harmonia etiam transiisse videtur in gravius diatessaron; saepe enim canitur $\Gamma = e$. harmoniam igitur haud scio an statuam hanc:

Γ	C	C
e f (g)	a h c' d'	e'
hyp.	mese	nete,

quae generis sit dorii. at hoc qui statuit, eum concedere oportet mesen, quem sonum principem esse dicunt omnis melodiae, ex his partibus deesse. simplicem igitur et primam dorii toni speciem hic statuant alii, qui mesae auctoritatem et veteris lyrae harmoniam ($e a e'$) nihil current. id autem de his partibus certe constat, plurimum iam valere sonum $C = e'$, in quem formula usae $< C \sqcup C = d' e' f' e'$ et secunda et tertia hymni pars exeunt (cf. ped. 42. 57. 84. 98 ss. 104. 109. 130). huius soni dignitas augetur addito sono Γ , qui ab illo distat diapason (vide p. 36. 45 et exitus illos 93. 101. 110). C autem (a) cum in his partibus vix semel vel iterum scriptum videamus ac ne ibi quidem clare expressum (p. 96. 108), contra $K = h$ saepe legamus, primarios harum partium sonos apparent esse

$$\Gamma \ K \ C = e \ h \ e'.$$

quoniam autem his locis a doria harmonia non longe absimus — id enim quicunque de hac re investigavit ultro concedit, et dorii generis apparent esse tetrachordum $h c' d' e'$, — similis quaedam doriae harmonia erit statuenda. Reinach quidem de quindecim tonorum circulo cogitans mixolydium modum huc revocari posse opinabatur, quem tamen illius harmoniae descriptionibus perterritus agnoscere noluit. sed de harmonia sive diapason specie cum hic agatur, misso Alypi circulo quae sit huius diapason natura inquiramus. (res absolvitur infra in pag. 34).

I.

6

□ □ < (□)

.... "Ιτ' ἐπὶ τηλέσκοπον ταῖνδε Παρνασσᾶν

10

<□< □ <○ <□ ○

ὁφρύων δικόρυφον κλειειτὺν, ὕμνων κατάρ-

14

(<)

16 □ Ι

V <

χετε δ' ἐμῶν, Πιερίδες, αἱ νιφοβόλονς πέτρας

18

V

○(□)

20

□○□

□

ταιεθ' Ἐλικωνίδας. Μέλπετε δὲ Πύθιον

22

(<)□□□

24

○ □ ○ □

χρυσεοχαίταν ἔκατον εὐλόγον, Φοῖβον, ὅτι ἔ-

26

□

28

<

□

(<)□

□

□

30

τικτε Λατώ μάκαιρα παρὰ λίμνῃ κλυτῇ, χερσὶ γλαυ-

ΙV < V <

32 ○

34

C

καᾶς ἔλαιας θιγονοῦσ' ὅξον ἐν ἀγωνίαις ἐριθαλῆ.

Verborum antecedentium reliquias habes in *Bulletin de corr.* XVII 606. Lapidis et contextus formam vide in illius libri XVIII tab. XIIbis. Notas incertas uncinis inclusi. Pedis

Atheniensis in Apollinem.

I. 6 8

"It' ἐ- πὶ τηλέσκοπον ταῖνδε Παρ-να-σι-ᾶν
 ἀφ-ρύ-ων δι-κό-ρυφον κλειειτὺν, ὕμνων κα-τάρ-
 χε-τε δ' ἐ-μῶν, Πι - ε - ρύ-θες, αἱ νιφοβόλους πέτρας
 ναι-εθ' Ἔ-λι-κωνίδας. Μέλπε-τε δὲ Πύ-θι-ον
 χρυ-σε-ο-χαι-ταν ἔ-κα-τον εὐλύραν, Φοῖβον, ὃν ἔ-
 τικτε Λα-τώ μάκαιρα παρὰ λίμνῃ κλυντῆ, χερσὶ γλαυ-
 καῖς ἔ-λαιας θιγοῦσ' ὅ-ξον ἐν ἀ-γω-νίαις ἔ-ρι-θα-λῇ.

6—14 notas dedit J. 15 R. 18 J. 19—24 R. 28 Gevaert
 in libro de melopoeia pag. 455. 33—40 J.

II.

36

(Γ)

C U < C x

38

Παᾶς δὲ γάθησε πόλος οὐράνιος ἀνέφελος

40

< U

(Γ)

42

U

<

C

ἀγλαός, νηρέμονς σ' ἔσχεν αἰθηὴρ ἀελ-

44

<

Γ

C x

K

Γ

λωῶν ταχυπετεῖς δρόμοντς, λῆξε σὲ βαρύβρομον

48

x

50

< x (<)

Νηηρέως ζαμενὲς οεῖδμ' ἡσὲ μέγας Ὡκεανός,

52

U

54

U

<

C

U

C

δες πέριξ γαῖν ὑγραεῖς ἀγκάλαις αάμπτέχει.

III.

56

C x <

C U C Γ

58

C

<

K x

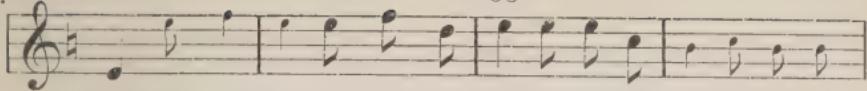
Τότε λιπώγ Κυννθίαν ναῖσον ἐπέ-βα θεὸς πρωτόκορ-

πογ κλυτὰν Ἀτθίδ' ἐπὶ γαλόφῳ πρωῶνι Τοιτωωνίδος.

36 sonos J. incipiunt a sono C (a) R.G. 41 ultima nota
 $\Gamma = e$ per errorem scripta videtur, R pag. 383, □ R.G.J.

II. 36

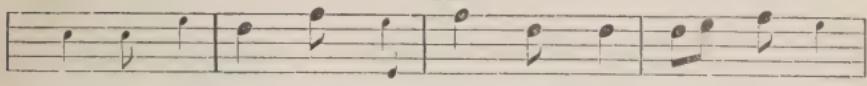
38

Πᾶς δὲ γά-θησε πόλος οὐράνιος ἀνέφελος

40

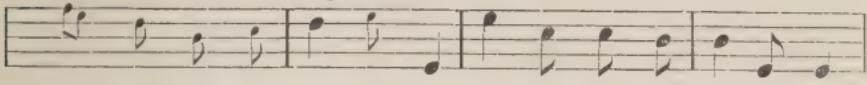
42

ἀγλα-ός, νη - νέ-μους δ' ἔσχεν αἱ-θηὴρ ἀ-ελ-

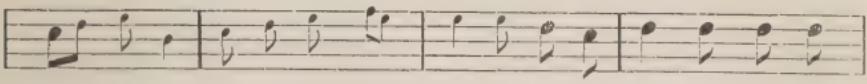
44

<

λωῶν τα - χυ - πε-τεῖς δρόμους, λῆξε δὲ βαρύ-βρομον

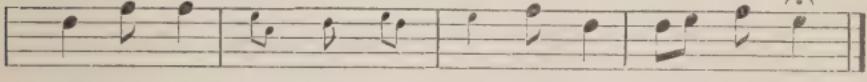
48

Νη η-ρέ-ως ζα-μενὲς οεῖδιμ' ἡ-δὲ μέ-γας Ω-κε - α-νός,

52

54

δς πέριξ γαῖν ὑ-γραεῖς ἀγ-κάλαις αάμ-πέ-χει.

III.

56

58

60

Τότε λιπῶγ Κυννθίαν ναῦσον ἐπέ-βαθεὸς πρωτόκαρ-

62

64

πογκλυτὰν Ἀτθίσ' ἐπὶ γαλό-φωπρωῶνι Τοιτωω-νίδος.

IV.

⁶⁶
(C) < (C) < V Ι V < ⁶⁸ V
μελί-πνοον δὲ λίβνς αὐδὰγ χέων λωωτὸς ἀνέ-

70

C C ⁷² □ C C ○ C

μελπεν ἀ-δειεῖαν ὅπα μειγνύμενος αιείόλοις

74

C < C C

πιθάριος μέλεσιν. ἂμα σ' ἵσχει πετρο-

C C C C

80

κατοίκητος ἀχὼ Παιὰν ἱ-ἐ Παι-άν.

V.

⁸² □ < □ < K (x <) □ C □ C
δὲ γέγαθ', ὅτι νόφενος αἴμιβρόταν

□

86

x K < x <

Διὸς ἐπέγνω φρέν'· ἀνθρώπων ἐκείνας ἀπ'

□ □ < □ □

92

χᾶς Παιή-ορα κικλῆσκομεν ἄπας λαὸς αὐ-

IV.

66

68

70

72

74

76

78

80

V.

82

84

86

88

90

92

χᾶς Παιή - ον - α κι-κλήσκο-μεν ἀ - πας λα-δος αὐ-

(C) Γ ς 94 Σ ς Κ Λ 96 (C) ς
 τοχθόνων ἡδὲ Βάκχον μέγας θυρσοπλῆξ ἐσαὸς ἵε-

98 < Σ Ο Σ Ο (C) 100 Σ Ο Σ Γ
 ρὸς τεχνιτῶν ἔνοι-κοος πόλει Κεκροπίᾳ.

VI.

102 (C) 104 Σ < Σ Ο Σ
 Ἀλλὰ χρησμωδὸν ὅς ἔχειεις τρίποδα,

(U) Σ 106 (U)
 βαῖν' ἐπὶ θεοστιβέα ταύνδε Παρ-

108 (ΓC) Σ Ο < Σ 110 Γ
 ναυσσίαν δειράδα φιλένθεον.

VII.

(C) < Η 112 Η (<) 114 Ο Ο Σ
 Ἀμφὶ πλόκαμον σὺ δ' οἰνωῶπα δάφνας κλάδον

116 Σ Ο Ο 118 Φ Ο Ο Σ
 πλεξάμερος αἴπλετονονος θεμελίους τ' αἴμιζοτα

120 Φ Ο Ο Σ 122 (C F)
χειρὶ σύ-ρων ἄναξ Γᾶς πελώρῳ περιπινεῖς κόρᾳ.

97—100 R. 99 ult. notam R legerat F, praefert ipse p. 383 Σ, Σ aut Κ G. 102 s. G. 105 Ο susp. R, Λ admitti non potest. 106 s. J. 111 G. 112 R. 117 R¹,

The image shows two staves of musical notation. The top staff begins with a measure labeled '94' above it, containing six notes. The lyrics 'τοχθόνων ἡδὲ Βάκχου μέγας θυρσοπλήξ ἐσμὸς ι-ε-' are written below the notes. The bottom staff begins with a measure labeled '98' above it, containing six notes. The lyrics 'οὸς τεχνι-τωῶν ἔ-νοι-κοος πό-λει Κε-κρο-πί-α.' are written below the notes. The music consists of six measures per staff, with each measure containing six notes.

VI. 102 104

Αλ - λὰ χρη - σμω - δὸν ὃς ἔ - χειεις τρί - πο - δα,

106

βαῖν' ἐ - πὶ θε - ο - στι - βέα ταάν - δε Παρ-

108 110

ναασ - σί - αν θει - οά - δα φιλ - έν - θε - ον.

d e f e G R². 121 γᾶς πελ. περ. R², idemque hos fere sonos supplevit. extremam notam F clare videre ille sibi videbatur, nos tamen cum G dubitamus potueritne pars in istum sonum exire.

VIII.

124 126
 (Γ) C U

'Αλλὰ Λαατοῦς ἐρατογλέφαρε παῖ, μεῖνας

128 130
 \times (C) \times U U < C
 ἀνυπόστατοι παῖδα Γαᾶς τ' ἔπειφνες ιοῖς

multa fortasse
desunt

138 139 140
 U C U < (C)
 πόθον ἔσχε ματρὸς

(IX?)

144 148 149
 UC C U C (C) U < C U
 ηρα κατε-κτ . . . os συνύριγμ' ἀπ' εὐ-

154 155
 (Γ) (< C Γ) M
 νωῶν ἐφρούρειεις δὲ Γαᾶς

158 160 162
 I M / M U I M / M
 ὁ βάρβαρος ἄρης, ὅτε τεδι μαντόσυνον οὐ σεβί-

164 166
 (<) U C U I U I / M
 ξων ἔδος πολυνυθὲς ληζόμενος ὥλεθ' ὑγρᾶ χιόνος ἐν ξάλᾳ.

126 J. 129 s. G. in pede 131 lapis finitur.

A pede 133 incipit alter lapis (D), cuius formam vide in Bull. XVIII, tab. XII. leguntur pedis 133 litterae . . . ν λιμὴν

VIII. 124

'Αλ-λὰ Λαα-τοῦς ἐ-ρα-το-γλέ-φα-ρε παῖ, μεῖ-νας

128

ἀ - νν-πό-στα-τομ παῖδα Γαᾶς τ' ἔ-πεφνες ἵ-οῖς

132 ? 138 139

6 2

..... πό-θον ἔσ-χε μα-τρὸς . . .

(IX?) 143 ? 148

... η-ρα κα-τε-κτ ... ος συύριγμ' ἀπ' εὐ-

150 ? 154 156

νωῶν ἔφρονύρειεις δὲ Γαᾶς (ἰερὸν ὕναξ παρ'

158 160 162

ὅμφαλον, δ βάρος ἄρης ὅ-τε τεδομ μαντόσ(υνον οὐ σεβί-

164 166 168

ξων ἔδος πολυκν) θὲς ληζόμενος ὠλεθ' ύγρῆ χιόνος ἐν ξάλᾳ.

iθι ... iwo. et inscriptae fortasse fuerunt syllabae λιμ < = d', et syll. ιθ Ι = f'. haec sequitur tribus pedibus amissis pes 138.

X.

2
U C U C U <
'Αλλ' ὁ Φοῖβε, σῳζε θεό-κτιστον Παλλάδος

3

C < N

άστν καὶ λαὸν κλεινὸν, σύν τε Θεὰ

τόξων δέσποιν Κοησίων πυνῶν τ' Ἀρτεμίς,

6

C C < V <

ἢδὲ Αα-τῷ οὐδίστα, καὶ ναέτας Δελφῶν τημε-

2

$$C < C_0$$

λεῖθ' ἄμα τέκνοις συμβίοις δώμασιν ἀ-

10

IV

πταιστος, Βάκχον οὐδὲ ιερονίκαισιν εὑμενεῖς μόλετε

11

12

\wedge $C \wedge \neg$ \wedge C

προς-πόλοισι, τάρ τε δορί-στεπτον κάρτει· Ρωμαίων

13

14

◀ C

ἀστραπὴν πάντας τοιούτην ἔγειρεν οὐρανὸν.

Sonos plurimos supplevit Reinach, in pedibus tamen 5. 9. 10 praetuli lectiones Gevaerti

X.

Ubicumque pro trochaeo poeta posuit spondeum ($\alpha\mu\lambda'$ $\ddot{\omega}$), iustum ego metrum — transscripsi; qui canunt, ii moras pru-

Doria autem aliqua si est haec harmonia nec tamen ita composita, ut (sicut in vetere lyra *e a e'*) diatessaron sit in gravibus, diapente in acutis, vide sitne ea doria species, cuius graviores soni faciant diapente, acutiores diatessaron (*e h e'*), sitque haec harmoniae structura

(a) *h e' d' e'f' (g') a'*.

et tetrachordon *h—e* certe fundamentum est sonorum qui canuntur in partibus II III V VI VIII, escendit vox saepe in *f*, semel in *a'* (p. 62). *g* autem, qui sonus munere fungeretur lichani, semper evitatur. harmoniam igitur continent haec quae exscripsi tetrachorda atque eam habes dorii modi speciem, quae incipiat a diapente *a—c'*, exeat in diatessaron *c'—a'*. et subdoriam vel semidoriam eam esse qui concessit, is iam nimis dubitare non potest quin dicat hypodoriam. iam quae huius diapason dicenda sit mese, non quaero. secundaria enim est species, de qua cum nihil fere doceant Aristoxeni, singula subtilius inquirere parum proderit.

Universum autem huius hymni melos cum simplicissimum sit et paucorum sonorum formulas ad maiorum exempla poeta expressisse videatur, nomum hunc esse citharoedi facilius et certius quam in priore hymno puto tibi persuadebis. quoniam autem toties incisum est melos, plures partes quam Terpandi illas a Polluce IV 66 enumeratas nulla difficultate elicias.

denter moderentur. et quamvis dactylos cyclicos oderint ii qui hodie metra docent, nos musici facere non possumus quin quaternas moras scriptas esse dicamus pro ternis.

4. Sicili epitaphium.

Hoc carmen in columna inscriptum invenit W. M. Ramsay Aidini prope Tralles in Asia minore et cum aliis inscriptionibus imprimendum curavit in *Bulletin de correspondance hellénique* VII (1883) 277. musicis autem signis hanc neniam ornatam esse diu homines doctos fugit, nec Wessely, qui 1889 invenisse videtur, statim proclamavit. anno demum 1891 Crusius in Philologo L 169 notas musicas se suspicari dixit et paulo post Wessely in annalibus gymnasii III Vindobonensis 1891 p. 16 singula tractavit. denique Crusius in Philologo LII (1893) cum de cantico Orestis ageret, hanc etiam melodiam et signa rhythmica accuratissime examinavit.

De metro autem huius carminis, de punctorum vi et ictus vel θέσεως sedibus est quod dubites. pedes quidem vides esse iambos, et dipodiарum pedes priores quia punctis carent, alteri pedes punctis signantur, non priorum partium ictus esse dices potiores, sed alterius cuiusque, ut in singulis dipodiis toni vis ascendat. sed qui fit ut in pedibus 6. 10. 14 punctis notentur syllabae correptae? de hac re viri docti dissentunt. sunt enim¹ qui dicant, sicuti ionicorum anaclasi in aliam syllabam accentus transferatur et ω_ω_ω_ ponatur pro ω_ω_ω_, ita hic per syncopen quandam longae syllabae accentum promoveri in brevem

1 Crusius in Philologo LII 167. Ph. Spitta, *Vierteljahrsschrift für Musikwissenschaft*. 1894, 103. Th. Reinach aliam olim sententiam secutus postea huic sententiae accessit in *Bulletin de corr.* XVIII 365.

quae antecedat. hoc si illi recte contendunt, in transcribenda melodia hastae illae quibus nos pedum fines distinguimus ponendae sunt ante breves syllabas ὄλ, γον, δ. clausulae quidem versuum (ut . . πον) optime hac ratione notantur. et quod multo commodius ita numeri scribuntur, carminisque natura metrique difficultas clarius ita ante oculos proponitur, hastas illas : hac quoque in editione ante breves syllabas ponendas curavi. magna vero suborta est dubitatio. quaeritur enim, possitne ullius pedis ictus vel Θέσις inesse in syllaba brevi, (nisi ubi binae breves exstant pro soluta longa). non trochaeum dices pedem istum a thesi incipientem? et quicunque ad dipodiарum naturam puncta illa revocavit, is satis fecisse nobis videtur, nec puncta ad aliud iterum esse referenda. alia autem est ionicorum anaclasis productione syllabarum aut correptione ex ipsis poetae verbis manifesta, alia haec metri variatio quae contra syllabarum naturam punctis significari dicitur. quae cum ita sint, haud scio an eorum¹ sententia praferenda sit, qui dipodiis recte existimatis punctorum vim finitam volunt, nec hos iambos ab aliorum iamborum natura dicunt abhorrire, pedumque hastas imponunt post ὄλ, γον, δ. extremarum quidem syllabarum (πον, ξην) novitas et mira condicio augetur. hac tamen eximi ex illa conditione in melioremque statum referri nullo modo possunt.

Harmoniae forma clara est et aperta. Tonus meli (sive scriptio) est ionicus (##), quem exhibit Alypius p. 378. et principem harmoniae sonum eum esse, a quo melos orditur, primo quisque obtutu viderat, ante quam sonus finalis detergeretur. hunc enim J. A. R. Munro primus legit et D. B. Monro in supplemento quod addidit ad librum *The modes of ancient greek music* (Oxford 1894) nos docuit. nunc aperte patet sonorum ordinum contineri his finibus:

¹ Statuit hoc olim Reinach in *Revue des études grecques* VII (1894) 203, summoque studio defendit Gevaert, *Mélodie de l'église* 46. 386. 456.

e	fis g	a	h	cis' d'	e'
mi	#fa sol	la	si	#do re	mi
πάτη		μέση			νήτη

eundemque esse atque

d	e f	g	a	h c'	d'.
---	-----	---	---	------	-----

plagalis certe est huius carminis scala, qualem in hymnis supra p. 9 et 20 deprehendimus. et tetrachorda cum medium habeant semitonium, phrygiam esse speciem tuo iure dixeris. princeps autem sonus harmoniae cum esset C, responderetque in simplicium scalarum sonis (nullo #) illi g, totaque harmonia par esse videretur scalae g—g', haud pauci ioniam esse carminis harmoniam dixerunt. at principem illum sonum vides in media scala positum, plagalem habes ordinem, ambitus autem continetur inter d—d'. atqui species diapason, quarum nomina discimus e Cleonidis (p. 197) et Gaudenti isagogis (p. 346), ipsas quoque plagues esse contendo, ut de doria specie (e—e') e magno sive immutabili systemate (A—a—a') elicita appareat. in tertia igitur hic versamur specie, quae oxy-pycenis sonis continetur et tertio loco exhibet diazeuxeos tonum; hanc illi nominant phrygiam. hoc Reinachium quoque vidisse et in Bulletino XVIII 366 docere admodum gaudeo. quod tamen ioniam volunt alii esse speciem carminis, quippe quod et in metro ioniam naturam prae se ferat, nil refert. similis enim fuit et propinqua phrygia species ioniae quae et hypophrygia dicebatur. — Hoc etiam melos qui composuit, is secundum verborum accentus intendit vocem et remittit.

4. Sicili

*Εἰκὼν ἡ λίθος εἰμί· τίθησι μὲ Σείκιλος ἐνθα
μημῆς ἀθανάτου σῆμα πολυχρόνιον.*

1—4 C $\overline{\text{I}}$ $\dot{\text{I}}$ K I $\overline{\text{I}}$,
Oσον ξῆς, φαινον,

5—8 $\overline{\text{K}}$ I $\dot{\text{I}}$ $\dot{\text{I}}$ K O $\overline{\text{C}}$ O $\dot{\Phi}$
μηδὲν δλως σν λνποῦ.

9—12 C K I $\dot{\text{i}}$ $\dot{\text{k}}$ K $\overline{\text{C}}$ O $\dot{\Phi}$
πρὸς δλίγον ἔστι τὸ ξῆν,

13—16 C K O $\dot{\text{i}}$ $\dot{\text{s}}$ K C $\overline{\text{C}}$ C X $\dot{\overline{\text{I}}}$
τὸ τέλος δ χρόνος ἀπ-αι-τ ε ḥ.

*Σείκιλος εὐτερο
ξῆ.*

In pede 4 super l et νον $\dot{\text{l}}$ Crus. pag. 163, Monro 133. | 6 punctum super l om. M. — detexit Munro (M. 145). | 8 super λ punctum M. $\dot{\Phi}$ Reinach, M, $\overline{\Phi}$ Cr. similiter in p. 12 signum vidit duarum, non trium morarum 16 de $\overline{\text{l}}$ vide Munro apud M 145.

epitaphium.

Bulletin de correspondance hellénique VII p. 277.
v. Crusium in Philologo LII (N. F. VI) p. 160. Monro,
The modes of ancient greek music (1894) p. 133. 145.

The musical score is in G major and common time. It features four staves of music, each with a different rhythm pattern indicated by vertical bar lines. The lyrics are written in a cursive hand below each staff.

Staff 1: "O - σοντ ξῆς φ α ἵ - νον, μη - δὲν ο - λως σὺ λυ - πον·"

Staff 2: "πρὸς ο - λι - γον ἐσ - τὶ τὸ ξῆν, τὸ τέ - λος δ χρό - νος ἀπ - αι - τεῖ."

De carminibus 5—7.

Quae sequuntur carmina ad Musam, ad Solem ad Nemesin, ea iisdem codicibus omnia continentur et ab uno poeta composita esse diu existimabantur. Cum vero in primo eorum valeat lex illa quae melodiam sequi iubet verborum accentus, in reliquis autem carminibus haec ignoretur, a diversis hominibus et condicione diversa facta esse putabimus.

Et codicum scriptorum familias, quamquam Fr. Bellermann, qui egregiam his carminibus navavit curam (Berol. 1840), p. 10—20 statuendas putavit quattuor, satis habebimus admittere duas. nam alter illius ordo ex editionibus consistebat, quas fluxisse ex familia prima ipse B. suspicabatur¹ et codicis Neapolitani fatis et historia probatur²; quartus autem ordo cum signa musica non exhibeat, restant digni quos consideremus ordo I et III.

¹ Oxoniensem editionem niti Florentina Bellermann concedit p. 16, Florentinam e Neapolitano codice ortam putat p. 17. Quod autem Burette p. 183 tradit de manuscripto Hiberniae, id revoco ad ea quae Usser exscriperat e Galilei editione. cf. Bell. 8.

² Galilei usus est codice Aristidis et Bryennii, qui erat S. Angeli cardinalis (Bell. 7). huius autem Angeli Ranucci libri hereditate venerunt 1565 ad Alexandrum Farnesinum illius fratrem, qui testamento legavit Odoardo nepoti 1589. (Nolhac, Bibliothèque de Fulvio Orsini. Paris 1887, 9. 22.) Farnesinorum autem libri 1736 Parma translati sunt Neapolim (Blume iter Ital. Berlin 1824. IV. 5. 14. Nolhac 137). nec igitur dubium est, quin Neap. III C 4 sit ille Aristidis codex e quo fluxerit editio Galilei.

ac primi ordinis qui notas musicas exhibet usque ad exitum carminis III, ne nos quidem alium novimus librum nisi Neap. III C 4, quem supra 78 signavi. ad tertium Bellermannii ordinem, qui continet signa musica usque ad II 13, (Mon. duo Par. Neap. Lugd. sive 69. 116. 126. 75. 50) accesserunt Hamburgensis (42) Mutinensis (73) Venetus (1), de quibus egi in *Jahrbücher für Philologie* 1890, 680, et accessit Berolinensis 1555 (10^a). cum tamen Hamb. ex Parisino 2532, Mutinensis ex Neap. III C 1, Berol. ex Monacensi videatur transscriptus, apparatus criticus nullo eorum augetur. Venetus autem VI 10 universi huius ordinis princeps est et auctor. nam qualem Bellermann vir sagacissimus concluserat et descripserat codicem huius ordinis archetypum p. 26, talis hic est et versuum dispositione et lectionum genere. ex hoc transscriptum esse et Monacensem 215 (O) Parisinorum aliorumque patrem, et perditum aliquem librum, e quo Neap. et Mut. orti sunt, ostendi in *Jahrbücher* l. l.; ita autem cum hi omnes e Ven. sint transcripti, restant, unde quaeramus varias lectiones, soli N III C 4 et V, cuius habes specimen in tab. II.

Editi sunt hymni in his libris: Vincenzo Galilei, dialogo della musica antica, Fiorenza 1581.

Arati Solensis phaenomena, Theonis scholia, Eratosthenis catasterismi, al. (edidit Ioannes Fell. Oxoni 1672. additis annotationibus Edmundi Chilmead.).

Burette, cuius librum laudavi in p. 47, addidit ex Par. qui est nunc 2532 sex versus alterius hymni et quattuordecim versus tertii, sed nulla signa musica.

Ediderunt etiam Patricius 1536, Bottrigarius 1602, Puteanus 1602, Alstedius 1630, Nicolai 1706, Martini 1757, Marpurg 1759, Blainville 1767, Burney 1776, de la Borde 1780, Eschenburg 1781, Forkel 1788, Drieberg 1835, de quibus omnibus vide Bellermannum p. 20. accedunt Westphal, *Metrik* 1867, Lang, *Überblick über die Harmonik*, Heidelbg. 1872. Fétis *Histoire de musique* III, 1872. Gevaert *Histoire I*, 1875.

De hymno ad Musam copiosissime disputavit Reinach in *Revue des études grecques* IX 1896. post hunc iterum tractavit Gevaert in supplemento libri q. i. *La melopée antique dans l'église latine* p. 476.

Huius carminis notas omnes invenis in Alypi tono lydio (p. 369) praeter unam **N** vel **H** (hae enim litterae in cōdīcībus aegre distinguuntur), quae quid sibi velit nescimus. variae de illa dictae sunt sententiae. Bellermann quidem notae antecedentis moram hoc signo produci putabat (p. 63); ego cum primum hymnos ederem, **H** interpretatus sonum esse *es'* suspicabar. Reinach autem (*Revue ét. gr.* IX 18) cum **N** legeret, sonum scripsit *cis'*, quem dicebat chromaticam paraneten diezeugmenon toni hypolydii (Alyp. p. 385). Gevaert denique in *Melopoeia* p. 476 reliquis opinionibus severe castigatis crusis vel lyrae fingit esse notam. est enim nete diezeugmenon toni lodii (p. 369) **⊖M**, et **ㄣ** scriptum esse ille contendit, ut synus princeps doriae harmoniae et mediae chordae superius diapason interdum in lyra pulsaretur. at carminis harmoniam si quis lyra sonanda constituit, is non in medio cantu, sed antequam canere incipiat, primarios sonos pulsare solet, partibus etiam finitis crusin interponit; **ㄣ** illud sero nobis occurrit in tertio aliisque versibus mediis. scribae autem quamvis multa omittere solent, ipsa prima signa nunquam omittunt. et quod crusis soni lyra vel cithara sonandi adhuc non inventi sunt, Gevaerti conjectura quaestionem solutam esse nego. Reinachi autem sonus *cis* cum melodiae cursum misere interrumpat audientiumque aures male offendat, ne huius quidem sententiam amplecti possum. nondum expedita est quaestio; poeta quid cecinerit, ignoramus. quo tamen facilius et in transscripto carmine videres, in quos locos mira illa littera incidat, satius duxi et in hac editione eum sonum **H** imponere, qui minus illo **N** melodiae cursum turbat. tu in canendo omitte, si ita placebit. in sexto quidem pede **H** legi nullo modo potest; fuit fortasse I aut **P**.

Harmoniam ubi quaerimus, incertus ille sonus omittendus est. atque **T** esse hypaten, **Z** neten nemo non videt. mesae igitur munere fungitur **C = a**, inque hunc ipsum sonum melos exit. doriā autem esse hanc harmoniam et eam simplicem Gevaerto concedere vix possumus. nam

ef g **a**b c d e(f) idem valet
atque hc d **e**f g a h(c),

unde apparet proximam quidem esse et simillimam hanc harmoniam doriae, differre tamen uno sono. quae cum ita sint, haud scio sitne mixolydius dicendus modus, ut dicit Reinach, an doriae harmoniae tertia aliqua statuenda sit species, quam appellaveris hyperdoriam. nam mixolydiae harmoniae Aristoxenus ait (apud Plutarchum de mus. 16) propriam aliquam fuisse et insignem naturam, quam ipsi Graeci sero cognoverint. quae cum ita fuerint, non nimis mirabimur, si communis illius doriae harmoniae exstitit species aliqua, quae et synemmenis sonis usa et neta diezeugmenon variaret scalam doriā, nec tamen flebilis esset et tam mollis, quam fuit mixolydia.

In notis autem ad syllabas distribuendis secutus sum auctoritatem Reinachi, qui quoties licebat binos sonos mandavit syllabis perispomenis.

5. Εἰς

V et N. *"Ιαμβος.*

Ven. CZZ Φ Φ Φ CC

Neap. CZZ Φ Φ CC

5. 1. *"Αειδε μοῦσά μοι φίλη,*

σπονδ. ίαμβος. βαυχεῖος

V. Φ Μ Μ

N. | Φ Μ Μ

2. *μόλπης δ' ἐμῆς κατάρχου.*

10 V. Z~Z Z Z H H I I

N. Z~Z Z EZ N N I I

3. *αὐ-ρη δὲ σῶν ἀπ' ἀλ-σέων*

V. MZH | ΦC P MΦ C

N. MZN | ΦC P MΦ C

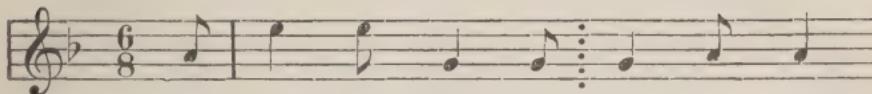
15 4. *ἐ-μὰς φρένας δο ν εἴ τω.*V. *"Ἀλλως.*

V. C P M P C Φ C

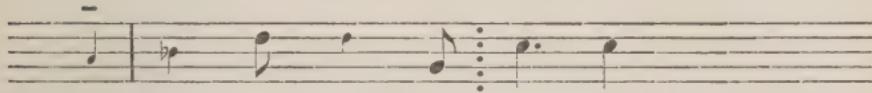
N. C P M P C Φ C

5. *Καλ-λι-ό-πεια σοφὰ,*20 ΦH C C C C C Σ R Φ
ΦN C C C C Σ A Φ6. *μονσῶν προ-καθ-α-γέτ-ι τερπνῶν,*

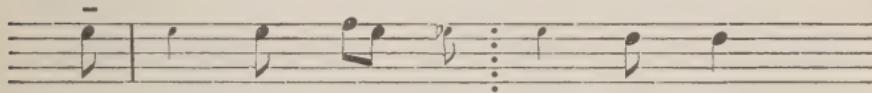
De notis codicis V v. tabulam II, Neapolitani signa minio clarissime expressa in Bell. tab. II et III repetivit Reinach in *Revue IX. tab.* 6 *ίαμβος βαυχεῖος* in VN paulo altius positum hue revocavit Bell. p. 54. 10 — signum videtur soni paulo producti. de H et N vide prolegg. 19 *Καλλιόπα* N. 22 *προνκαθ.* N, v minio deletum.

Moūσαν.

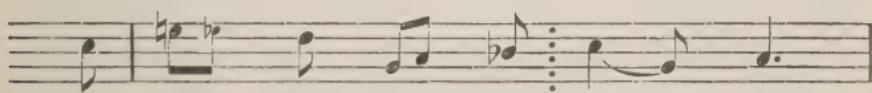
1. "Α - ει - δε μοῦ - σά μοι φί - λη,

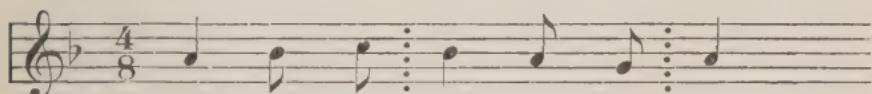
2. μόλ - πης δ' ἐμῆς κατ - αρ - χου·

3. αῦ - ρη δὲ σῶν ἀπ' ἀλ - σέ - ων

4. ε - μὰς φρέ - νας δο - νεί - τω.

5. Καλ - λι - ó - πει - α σο - φὰ,

6. μον - σῶν προ - καθ - α - γέ - τι τερ-πνῶν,

v. 5 Incipit rhythmus duodecim morarum, quem indicat scholium p. 46, 10 (Bell. p. 54). de syzygia _oo_ cf. Arist. Qu. I 14 p. 36.

V. R ΦC P M I M
 N. P ΦC P M I M
 7. καὶ σοφὲ μυστοδότα,

5 V. M I EZ ΓMP C M
 N. M I EZ |---MP C MI
 8. Λατοῦς γόνε, Δῆλιε Παιάν,

V. M ZM I ΦC C
 N. MI ZM I ΦC C
 9. εὐμεν εἰς πάρεστέ μοι.

10 Συζηγία πατὰ ἀντίθεσιν. ὁ ποὺς — καὶ —
 γένος διπλάσιον. ὁ ἐνθυμὸς δωδεκάσημος.

4 Γ V, I Rn. Gv. 6 δ' ὕλιε V. 10 συζηγίαν VN, cf. annot.
 p. 461.

6. 7 Carmina Mesomedis.

Dionysi nomen hymnis 5—7 ii inscripserunt, qui codice Neap. III C 4 decepti titulum in fine alias libelli subscriptum falso hoc rettulerant. eodemque errore factum est, ut libello, qui in codicibus antiquis his carminibus praecedit, titulus falsus in editione inscriberetur. sequitur enim in manuscriptis Bacchii senioris isagogen doctrina illa de intervallorum musicorum numeris et rationibus, quae incipit a verbis *Tῇ μουσικῇ τέχνῃ πᾶσαν τὴν δογματοποίαν συντετάχθαι φασί*, quam Bellermann imprimendam curavit una cum Anonymis (Ber. 1841 p. 101). Bacchio ut hanc doctrinam vindicaret, ille inductus erat titulo *Eἰσαγωγὴ τέχνης μουσικῆς Βακχείου τοῦ γέροντος*, quem non ad hunc libellum, sed ad eum qui praecedit referri oportuit. cum vero post Bacchii isagogen et Pseudo-bacchii doctrinam in cod. Ven. VI 10 exstant trimetri illi,

7. καὶ σο - φὲ μν - στο - δό - τα,

8. Αα - τοῦς γό - νε, Δή - λι - ε Παι - ἄν,

9. εὐ - με - νεῖς πάρ - ε - στέ μοι.

quos supra invenis p. 285, alteram esse Bacchii, alteram Dionysi artem facile tibi persuadebis, et sicut Bacchii nomen ad priorem artem revocaveris, ita Dionysi nomen inter alteram artem et hymnos insertum vindicabis libello illi *τῇ μουσικῇ τέχνῃ*, cui iamdudum vindicarunt ii qui codicibus Urb. 77 et Vat. 1364 utebantur.¹

Mesomedis autem nomen ideo hymnis inscribimus, quod Burette qui hymnos edidit in *Histoire de l'académie des inscriptions et belles lettres*² 1729, invenit Ioannem Lydum in fragmento quodam Lutetiae asservato dicere: ὁ Μεσόδημης οὗτος πως πρὸς αὐτὴν (sc. τὴν Νέμεσιν). ὑπὸ σὸν

¹ Inscriptum est doctrinae illius initio nomen Dionysi in cod. Urbinate 77 (quamquam postea est expunctum) et in margine Vaticani 1364 (Amsel-Studemund p. 128 et 122). cf. Bergkium in Anthologia Pal.² 1868 XCIV, et quae exposui in Bacchii ed. Arg. 1890, 24 et in *Jahrbücher für Phil.* CXLI (1890) 679.

² *Dissertation sur la mélopée de l'ancienne musique* vol. V, pars II *Mémoires de littérature*, p. 169. scriptae 1720, ed. 1729.

τρόχον ἄστατον ἀστιβῆ χαροπὰ μερόπων στρέψεται τύχα, qui sunt hymni in Nemesin versus 7. 8. iam nullum novimus Mesodmen, Mesomedes vero, cuius duo alia carmina exhibit Bergk in anthologya p. 524, fuit homo musicus imperantibus Hadriano et Antonino¹; huic igitur, si melius nesciamus, una cum Nemesis hymno Solis quoque carmen vindicemus.

1 Suidas: Μεσομήδης Κρής λυρικός, γεγονὼς ἐπὶ τῶν Ἀδριανοῦ χρόνων, ἀπελεύθερος αὐτοῦ ἡ ἐν τοῖς μάλιστα φίλος. γράφει οὖν εἰς Ἀντίνοον ἔπαινον, δις ἦν Ἀδριανοῦ παιδικά, καὶ ἄλλα διάφορα μέλη. ὅτι Ἀντωνῖνος τὸ τοῦ Σύλλου μημεῖον ἀναζητήσας ἐπεσκεύασε, τῷ τε Μεσομήδει τῷ τοὺς πιθαρωδικοὺς νόμους συγγράψαντι πενοτάφιον ἔχωσε. τῷ μὲν (Mes.), ὅτι καὶ πιθαρωδεῖν ἐμάνθανεν, ἐκείνῳ δὲ, ὅτι τὴν ὠμότητα αὐτοῦ ἔξηλον. Iulius Capit. de Antonino 7: Ant. salario multis subtraxit, unde etiam Mesomedi lyrico salarium imminent. Cf. Eusebium II 2160 (p. 168 Sch.) Μεσομήδης Κρής ποιητὴς νόμων πιθαρωδιῶν ἐγνωρίζοντο, et Hieronymum: Mesomedes Cretensis citharicorum carminum musicus poeta agnoscitur (Antonini anno VII).

6. Τυνος

Εὐφαμείτω πᾶς αἰδήρ,
γῇ καὶ πόντος καὶ πνοαί,
v. 3. οὔρεα τέμπεα σιγάτω,

V. CCC C | C P C Φ C
N. CCC C | C P C Φ C

7. Χιονοβλεφάρου πάτερ Ἄονς,

V. ΦΜΜΜ Μ ΣΦΜ ΙΛ Μ
N. ΦΜΜΜ Μ ΣΦΜ Λ Μ

8. διοδόεσσαν δις ἄντυγα πώ-λων

In versu 6 ἀκερσεηόμας V. 7 χιονοβλεφάρους πατεράονς V.
8 διοδέεσσαν N.

Solis hymnus in doria harmonia versari videtur. nam etsi dubitari possit dicamusne sonum **C** = a mesen an hypaten, nil obstat quin comparemus scalas

$$\begin{matrix} g & ab & c & d & ef \\ d & ef & g & a & hc \end{matrix}$$

et agnoscamus communem Graecorum harmoniam; hymno autem ad Nemesin phrygiam harmoniam cum Reinachio (de musae h. 21) vindico. nam soni ad simplicem modum revocandi sunt ita:

$$\begin{matrix} g & ab & c & d & ef & g \\ d & ef & g & a & hc & d. \end{matrix}$$

plagalem autem habes formam eandem atque in Sicili epigrammate.

εἰς Ἡλιον.

ἥχοι φθόγγοι τ' ὀρυζων.
μέλλει γὰρ πρὸς ἡμᾶς βαίνειν
v. 6. Φοῖβος ἀκερσεκόμας εὐχαίτας.

7. *Xi - o - νο-βλε-φά-ρον πά-τερ Ἄ - ονς,*

8. *φο - δό - εσ - σαν ὅς ἄν - τυ - γα πώ - λων*

8 nota Λ in paenultima syllaba paroemiacorum est signum morae addendae. Bell. Anon. 3. 97. redire vides in carmine 7.

V. M I M' I PM I ZΛ Z
 N. M I M P M ZΛ Z
 9. πτανοῖς ὑπ' ἵχνεσσι δι-ώ-κεις,

5

V. M Z M Z I M I M Z I
 N. M Z M Z I M I M Z I
 10. χρυσέαισιν ἀγαλλόμενος κόμαις,

V. MI Z I M I P Φ CPPC
 N. MI Z I M I P Φ CPPC
 11. περὶ νῶτον ἀπείριτον οὐρανοῦ

10

V. CPM M M M M M M
 N. CPM M M M M M M I M
 12. ἀκτῖνα πολύστροφον ἀμπλέκων,

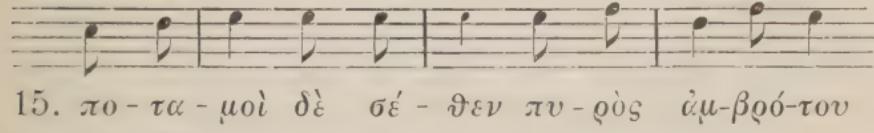
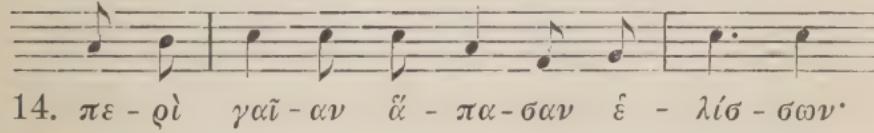
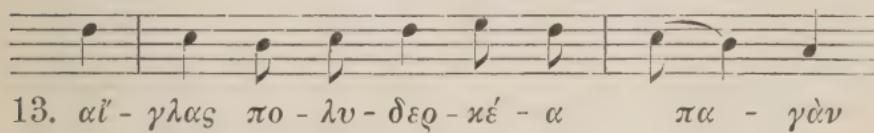
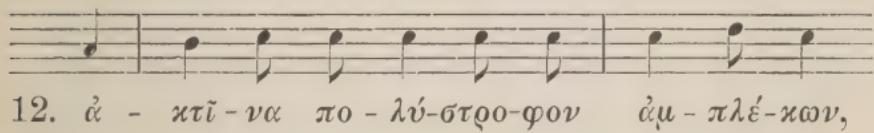
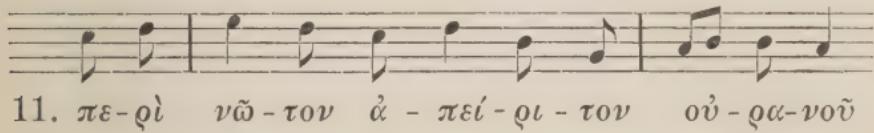
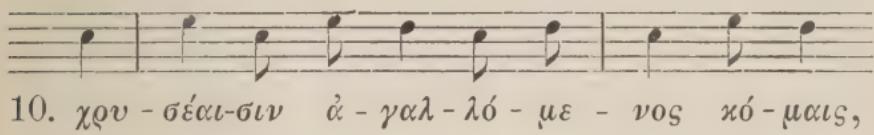
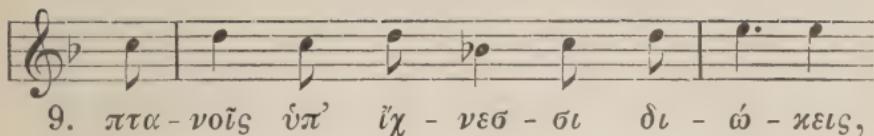
15

V. I M
 N. I M PM I ZI MPPC
 13. αἴγλας πολυδερκέα παγὰν

N. CP MM MC A ΦMM
 14. περὶ γαῖαν ἀπασαν ἐλίσσων.

N. M I Z Z Z Z E I E Z
 15. ποταμοὶ δὲ σέθεν πυρὸς ἀμβρότον

Lin. 1 in ὑπ' erat fortasse post M sonus I, habet Mon. (Bell. tab. I.) 3 ἵχνεσι V, ἵχνεσι N. 12 ἀκτῖνα codd. 15 duplex ο in παγὰν signum videtur productionis, cf. v. 21 rhythmos-

que in Sicili nenia. 16 σαν nota A in summo mg. corr. in R. similis A erat etiam in V 6. 19 v. 15. 16 posuit post 23 Bergk anth., cf. mus. Rhen. IX 306.

P M I ZZ I M P C

16. τίκτονσιν ἐπήρωατον ἀμέρων.

C Φ C P M M M P P. C

17. Σοὶ μὲν χορὸς εὗδιος ἀστέρων

5

M I M M I P M I ZZ

18. κατ' Ὀλυμπον ἄνακτα χορεύει

ZZM ZZ MZ IE Z

19. ἄνετον μέλος αἰὲν ἀείδων,

M I ZZ M I PΦ ZZ

10 20. Φοιβηῖδι τερπόμενος λύρα.

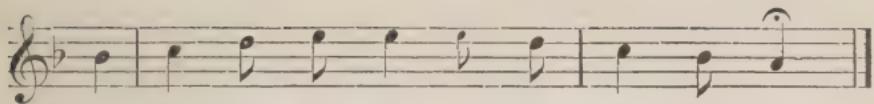
CPM M MCP M M I A M

21. Γλαυκὰ δὲ πάροιθε Σελάνα

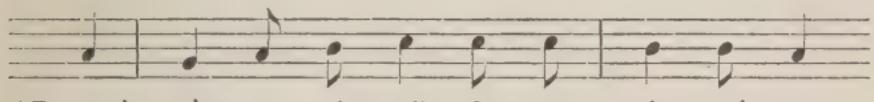
I M IMM PM I ZZ

22. χρόνον ὥριον ἀγεμονεύει

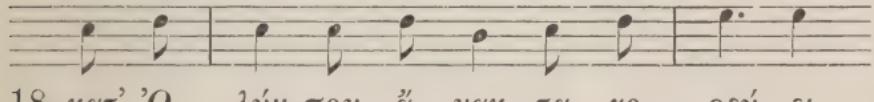
2 ἐπήρωατον N. 6 οὐλυμπον V.N. ἄνακτα] ἄλητα
Bergk anth. 10 Φοιβηῖδι V. λύρη V. 12 γλαυκα δε V.

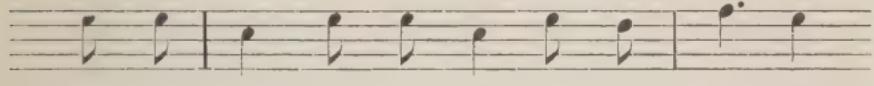
16. τί - κτον - σιν ἐπ - η - ρα - τον ἀ - μέ - ραν.

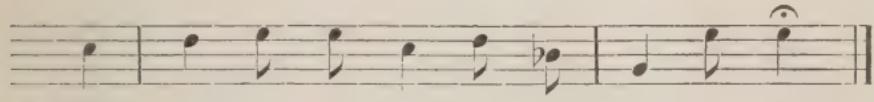
17. Σοὶ μὲν χο - ρὸς εὖ - δι - ος ἀσ - τέ - ρων

18. κατ' Ὁ - λύμ - πον ἄ - νακ - τα χο - ρεύ - ει

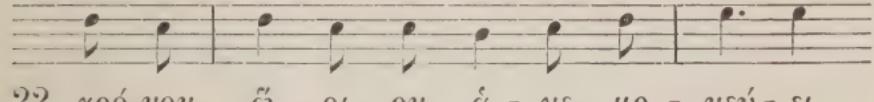
19. ἄν - ε - τον μέ - λος αἱ - ἐν ἀ - εί - δων,

20. Φοι - βη - ί - δι τερ - πό - με - νος λύ - ρα.

21. Γλαυ - κὰ δὲ πάρ - οι - θε Σε - λά - να

de duobus signis in prima syllaba cf. v. 23. 14 ἀγεμ. in prima syllaba N corr. minio ἀ, quem spiritum noli putare notam esse musicam.

M I Z I M I Φ C P M P C

23. λευκῶν ὑπὸ σύρμασι μόσχων.

C C C C C C P C P F P M

24. γάννυται δέ τέ σοι νόος εὐ-μενῆς

5

M I Z I M I Φ C P M P C

25. πολυοίμονα κόσμον ἐλίσσων.

7. ᾧμνος

I M M M M I M M I C P M

1. Νέμεσι, πτερόεσσα βίου φοπά,

10

Φ M Z Z Z Z E Z I Z M

2. κνανῶπι θεὰ θύγατερ Δίκας,

M U U U U E Z E L U

3. ἀκοῦφα φρυγάματα θνατῶν

U U M I U Z E I M M

4. ἐ-πέ-χεις ἀδάμαντι χαλινῷ.

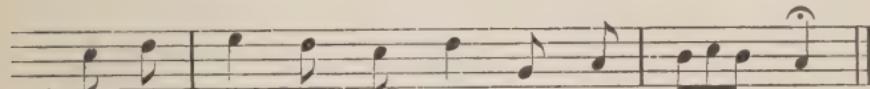
4 γάννυται V.N. σοι Bgk, *oi* codd. 6 πολυοίμονα V.N., πολυείμονα Bell. Bgk. 7 ᾧμνος Νεμέσεως V. in initio ponunt

23. λευ - κῶν ὑ - πὸ σύρ - μα - σι μόσ - χων.

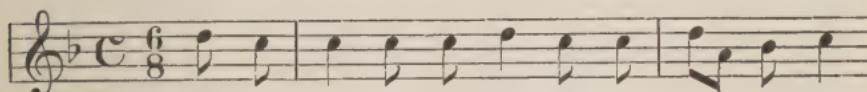

24. γά - νν - ται δέ τέ σοι νό - ος εὐ - με - νῆς

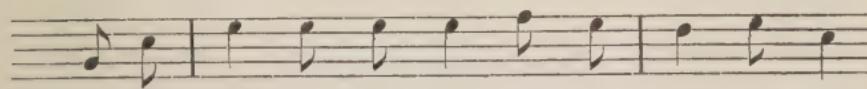

25. πο - λυ - οί - μο - να κόσ - μον ἐ - λίσ - σων.

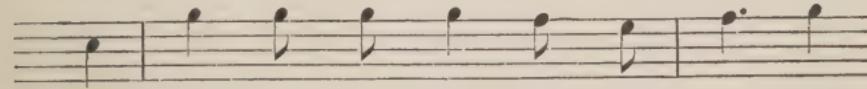
εἰς Νέμεσιν.

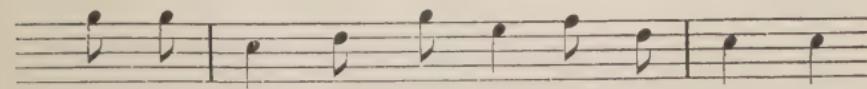
1. Νέ - με - σι, πτε - ρό - εσ - σα βί - ον φο - πά,

2. κν - α - νῶ - πι θε - ἀ θύ - γα - τεο Λί - κας,

3. ἀ κοῦ - φα φρν - ἄγ - μα - τα θνα - τῶν

4. ἐπ - ε - χεις ἀ - δά - μαν - τι χα - λι - νῶν

vv. 16—18 scribuntque Λίκας Hermann et Bgk. 8. 9. sintne
duae notae revocandae ad ον an ad πά, vix dubium est.

M M M M M M M M C M F
 5. ἔχθονσα δ' ὑβριν ὀλο ἡ ν βροτῶν

P C Φ P P
 6. μέλανα φθόνον ἐκτὸς ἐλαύνεις.

R Φ C F I C Φ P M I
 7. Τπὸ σὸν τροχὸν ἄστατον ἀστιβῆ

Z E U Z I I M Z M
 8. χαροπὰ μερόπων στρέφεται τύχα.

M M M M M M P M C C F
 9. λήθονσα δὲ πὰρ πόδα βαίνεις,

R F P P M I P M A M
 10. γανρούμενον αὐχένα κλίνεις.

R Φ P C F P P C P M I
 11. Τπὸ πῆχυν ἀεὶ βίοτον μετρεῖς,

15 U M I Z E I M M M F M
 12. νεύεις δ' ὑπὸ κόλπον ὅφρυν κάτω

2 ἔχονσα V. 4 ἐκτὸς ἐλαύνεις om. V. 7 loca notarum incerta. 16 κόλπον ὅφρυν κάτω (prop. Bell. 44) Bgk., κόλπον ἀεὶ κάτω ὅφρυν VN. ultimam M transscribens cum Bell. et

5. ἔ - χθον-σα δ' ὕβριν ὁ - λο - ἀν βρο - τῶν

6. μέ - λα - να φθό-νον ἐκτὸς ἐλαύνεις.

7. Τ - πὸ σὸν τρο-χὸν ἄ - στα-τον ἀ - στι - βῆ

8. χα-ρο - πὰ με - ρό - πων στρέ-φε - ται τύ - χα.

9. λή - θον-σα δὲ πὰρ πό - δα β αὶ - νεις,

10. γαν - ρού - με - νον αὐ - χέ - να κλί - νεις.

11. Τ - πὸ πῆ-χυν ἀ - εὶ βί - ο - τον με-τρεῖς,

12. νεύ - εις δ' ὑπὸ κόλ-πον ὅ - φρονν κά - τω

Gev. omisi, alii (Westphal in artis metricae² suppl. p. 64) omittunt unam e tribus M et transscribunt voci *κάτω* melos ascendens g c.

Φ Μ Μ Μ Ρ Κ Μ Ι Λ Ι

13. ξυγὸν μετὰ χεῖρα κρατοῦσα.

Ε Ε Ε Ε Ζ Ζ Ι Μ Ι Ρ

14. Ἰλαθὶ μάκαιρα δικασπόλε,

Ε Ε Ε Ζ Ζ Ι Μ Ι Ι Ζ Μ

15. Νέμεσι, πτερόεσσα βίου φοπά.

Ι Μ Μ Μ Μ Ι Μ Κ Ρ Μ Μ

16. Νέμεσιν θεὸν ἄδομεν ἀφθίταν,

Ζ Μ Ι Ζ Ε Ι Ι Μ Ζ Μ

17. νίκην ταννσίπτερον διμβούλαν,

Μ Μ Ι Σ Ο Ι Σ Ζ Ε Ο Μ

18. νημερτέα καὶ πάρεδρον Δίκαν,

Ρ Μ Μ Μ Μ Σ Κ Μ Ρ Μ

19. ἢ τὰν μεγαλανορίαν βροτῶν

Ζ

20. νεμεσῶσα φέρεις κατὰ ταρτάρον.

8 θεῶν αἰδομένα φθίταν N, sim. V. 11 loco paenultimae notae malo restituere Ο, ut tono ascendatur in g (sol), quam

13. ξυ - γὸν με - τὰ χεῖ - ρα κρα - τοῦ - σα.

14. Ἡ - λα - δι μά - και - ρα δι - κα - σπό - λε

15. Νέ - με - σι, πτε - ρό - εσ - σα βί - ον φο - πά.

16. Νέ - με - σιν δε - δον ἔ - δο - μεν ἀφ - δί - ταν,

17. νί - κην τα - νν - σί - πτε-ρον ὅμ - βρί - μαν,

18. νη - μερ - τέ - α καὶ πάρ - ε - δρον Δί - καν,

19. ἂ τὰν με - γα - λα - νο - ρί - αν βρο - τῶν

20. νεμεσῶσα φέρεις κατὰ ταρτάρου.

accipere Bellermannii C, nam hoc a (la grave) nimis redolet usum horum dierum.

Addenda de codicibus manuscriptis.

- P. XXVIII. Adde e libris in monte Atho servatis et a Lambro enumeratis (Catalogue Cambridge 1895):
in bibliotheca Xenophontis exstat cod. (789) 87. S. XVIII,
continet Pselli vel Gregori syntagma (supra p. LX).
- P. XXXII et XC (n. 12). Bononiensis 2432 scriptus est S. XV.
- P. XL. Exstat Heidelbergae cod. Palatinus 281, S. XI, quem Romae servari opinabar (p. LXXVI. n. 165). descriptis Th. Reinach in *Revue des études grecques* IX (1896) 187 et 191 deditque scripturae exempla. ex hoc fonte hormasiam hau-serunt Mon. 104 (meorum 65), Regin. 108 (171^a), Escor. T I 13 (16^a).
- P. L (73). De Mut. II F8 confer nunc Puntoni in *Studi italiani di filologia* IV 493.
- P. LI (76). Neap. III C2 altera pars vide sitne scripta S. XVI haustaque e Par. 2535 (129).
- P. LX. Par. 2381 (Fontbl. Rg. 2432) chart. S. XV continet Barlaami commentarium in tria capita Ptolemaei. Omont II 250.
- P. LXVIII (137. 138). Par. Coislin. 172 et 173. Ptolemaei har-monica recensuit Nicephorus Gregoras. vide Heiberg in actis philologorum qui 1895 Coloniam Agrippinam convene-rant p. 30.
- P. LXIX. hinc corrige paginaram quae sequuntur titulos supra inscriptos; libri enim enumerantur Romani.
- P. LXXII. Vaticanum 192 descriptis et scribae formas expressit Th. Reinach in *Revue d. ét. gr.* X (1897) 313. inde a fol. 222 inscripto titulo *Μονσική* invenit scholia in Ptolemaei har-monica II 11. 14. I 10. 15. 12, et imprimenda curavit. sono-rum sunt tabulae et numeri ac repetuntur doctrinae quas exhibent Aristides vel Boethius, e Nicomachi ut videtur libris excerptas. Pythagoreis quod p. 318 contrarie opponuntur musici geometrae, revoco ad Pselli fragmentum quod exhibit Vincent in *Notices* XVI 2 p. 338. Rationes $\frac{9}{8}$ et similes cum Pythagorei in aequas partes dividi negarent, fuerunt qui configuerent ad geometrarum methodum, qui omnes linea- metiri et dividere possent.

- P. LXXVI (165). vide quae addidi ad. p. XL.
- P. LXXXI. In bibliotheca Angelica, cuius opes descripserunt Cavalieri et Muccio in *Studi ital. di fil.* IV p. 7, exstant:
- (207) Ang. 35 (C 2,6) chart. S. XVI. Archimedis et Eutoci scripta, sequitur ars Aristoxeni transcripta e cod. (76) Neap. III C 2, usque ad συνιδεῖν p. 74, 6 Mq. (Stud. p. 78).
- (208) Ang. 38 (C 3, 7) chart. S. XIV. Pachymeris quadrivium. (ib. p. 80).
- (209) Ang. 101 (C 1, 7) chart. S. XVI. Theo. Plutarchus (ib. 140).
- (210) Ang. 109 (S 1, 17) chart. S. XVI. Hero (ib. 150).
- (211) Ang. 63 (C 4, 13) chart. S. XVI. continet f. 15^r figuram tonorum, et f. 26^v rhythmica quaedam (ib. 114).

In ipso scriptorum contextu haec sunt corrigenda:

- P. 17, 19 post *T& δὲ* supple <*πρότερον καὶ ὕστερον*>.
 79, 3 scribe *πρὸς βίᾳ*, ut scripserunt Bussemaker et Stumpf. (*Abhandl. der preuss. Ak.* 1896/97).
 118, 10 scribe: Ptolemaei interpres.
 133, 12 " lichanus 23⁵/₈ (in diatono).
 135, 23 " atque temporis spatio.
 136, 23 " finis loci.
 188, 1 " ἀμιξία.
 205, 17 " ἐν ὅσαις δέ.
 262, 3 " cum libris ὄπως.
 391 post clavem Ω: dele tertium b.
 421 de hormasia confer quae Reinach disputat in *Revue des études grecques* IX (1896) 186 et quae ego serripsi in *Berliner phil. Wochenschrift* 1897, 167.

Bibliotheca Scriptorum Graecorum et Romanorum Teubneriana.

Neue Erscheinungen.

- Anthologia Latina edd. Buecheler et Riese. P. II: Carm. epigr.
conl. F. Buecheler. F. II. n. M. 5.20.
— *lyrica* ed. Th. Bergk. Ed. IV cur. E. Hiller (-O. Crusius).
M. 3.—
- Apulei Metamorphoseon ll. XI ed. v. d. Vliet. n. M. 3.—
- Aristotelis πολιτεία Ἀθηναῖων ed. Blass. Ed. III. M. 1.80.
— *ars rhetorica*. Iterum ed. Roemer. M. 3.60.
- Augustini, S. Aureli, confessionum l. XIII rec. P. Knöll. M. 2.70.
- Babrii fabulae rec. O. Crusius. Acc. fab. dact. et iamb. rell.
Ignatii al. tetrast. rec. C. F. Müller. Ed. mai. n. M. 8.40.
— Ed. min. n. M. 4.—
- Bacchylidis carmina ed. F. Blass. n. M. 2.40.
- Caesaris commentarii rec. B. Kübler. Vol. III. 1. B. Alex. B. Afr.
Ed. mai. M. 1.— Ed. min. M. —.60. Vol. III. 2. B. Hisp.
Fragmenta. Indices. M. 1.50.
- Ciceronis opera ed. C. F. W. Mueller. Pars III. Epistulae.
Vol. I. M. 3.60. (= Nr. 19—22 à M. —.90, Nr. 23 M. —.60.)
— — — Vol. II. M. 4.20. (= Nr. 24 M. —.60, Nr. 25—27
à M. 1.—, Nr. 28 M. —.60.)
- Firmicus Maternus edd. W. Kroll et F. Skutsch. Fasc. I. n. M. 4.—
- Fulgentii, Fabii Planciadis, opera rec. R. Helm. n. M. 4.—
- Galeni de virtu attenuante liber. Primum graece ed. C. Kalb-
fleisch. n. M. 1.40.
- Gemini elementa astronomiae rec. Manitius. n. M. 8.—
- Herondae Mimambi. Accedunt Phoenicis Coronistae, Mattii mimi-
amborum fragm. Ed. O. Crusius. Ed. III minor. M. 2.40.
- Heronis Alexandrini opera. Vol. I. Pneumatica. Automata ed.
W. Schmidt. [U. d. Pr.]
- Iurisprudentiae antehadrianae quae supersunt ed. Bremer. P. I.
n. M. 5.— P. II, 1. n. M. 8.—
- Lactantius Placidus: s. Statius. Vol. III.
- Lydi, Laurentii, 1. de ostentis et Calendaria Graeca omnia ed. C.
Wachsmuth. Ed. II. n. M. 6.—
— de mensibus liber ed. R. Wünsch. n. M. 5.20.
- Musici scriptores Graeci rec. C. Janus. n. M. 9.—
- Mythographi Graeci. Vol. III. Fasc. I. Pseudo-Eratosthenis
Catasterismi rec. A. Olivieri. n. M. 1.20.
- Palladii, Rutilii Tauri Aemiliani, opus agriculturae rec. J. C.
Schmitt. n. M. 5.20.
- Patrum Nicaenorum nomina graece, latine, syriace, coptice,
arabice, armeniace edd. H. Gelzer, H. Hilgenfeld,
O. Guntz. n. M. 6.—
- Philoponi de opificio mundi ll. VII rec. W. Reichardt. n. M. 4.—
- Pindari carmina rec. W. Christ. Ed. II. M. 1.80.
- Plini nat. hist. ed. C. Mayhoff. Voll. IV. V. je n. M. 6.—
- Plutarchi Moralia rec. G. N. Bernardakis. Vol. VII. n. M. 4.—
- Ptolemaei, Cl., opera. Vol. I. Syntaxis ed. Heiberg. n. M. 8.—
- Senecae, L. Annaei, opera quae supersunt. Vol. III. L. A. S. ad
Lucilium epistul. moral. quae supers. ed. O. Hense. n. M. 5.60.
- Statius, P. Papinius. Vol. III. Lactantii Placidi commentarios
rec. R. Jahnke. n. M. 8.—

**Wissenschaftliche Ausgaben
griechischer und lateinischer Schriftsteller**
im Verlage von
B. G. Teubner in Leipzig.

Sammlung wissenschaftlicher Commentare
zu griechischen und römischen Schriftstellern.

Sophokles Elektra. Von G. Kaibel. geh. n. M. 6.—, in Leinw.
geb. n. M. 7.—
Lucrez Buch III. Von R. Heinze. geh. n. M. 4.—, in Leinw.
geb. n. M. 5.—
Aetna. Von S. Sudhaus. geh. n. M. 6.—, in Leinw. geb. n. M. 7.—

Kritische und kommentierte Ausgaben.

Neue Erscheinungen 1895—1898.

Acta Apostolorum: s. Lucas.

Apollonius' von Kitium illustrierter Kommentar zu der Hippo-
krateischen Schrift *περὶ ἀρρενῶν*. Herausgegeben von Her-
mann Schöne. Mit 31 Tafeln in Lichtdruck. 4. n. M. 10.—
Aristophanis Equites. Rec. A. v. Velsen. Ed. II cur. K. Zacher.
n. M. 3.—

Batrachomachia, die Homerische, des Karers Pigres nebst Scholien
und Paraphrase, hrsg. von A. Ludwich. n. M. 20.—
Caesaris, C. Juli bellum civile libri III. Rec. A. Holder. n. M. 10.—
Euripidis Fabulae edd. R. Prinz et N. Wecklein.

Vol. I. P. IV: Electra. n. M. 2.	Vol. II. P. II: Supplices. n. M. 2.
" I. " V: Ion. n. M. 2.80.	" II. " III: Bacchae. n. M. 2.
" I. " VI: Helena. n. M. 3.—	" II. " IV: Heraclidae. n. M. 2.—
" I. " VII: Cyclops. n. M. 1.40.	" II. " V: Hercules. n. M. 2.40.
" II. " I: Iphig. Taur. n. M. 2.40.	

Q. Horati Flacci opera. Rec. O. Keller et A. Holder. Vol. I.
Carminum libri IV, Epodon liber, Carmen saeculare. Iterum
rec. O. Keller. n. M. 12.—

[Lucas.] Acta Apostolorum s. L. ad Theophilum lib. alter. Sec.
formam quae vid. Romanam rec. Fr. Blass. n. M. 2.—

[—] Evangelium sec. Lucam s. L. ad Theoph. lib. prior. Sec.
formam quae vid. Romanam rec. Fr. Blass. n. M. 4.—

Pindari carmina prolegg. et comm. instr. ed. W. Christ. n. M. 11.—
Platonis Sophista ed. O. Apelt. n. M. 5.60.

Statius' Silvae, herausg. u. erkl. v. Fr. Vollmer. n. M. 16.—
Theophrasts Charaktere, hrsg., übers. u. erkl. v. d. Philol. Gesellsch.
zu Leipzig. n. M. 6.—

Thucydidis Historiae rec. C. Hude. Tom. I. n. M. 10.—
Vergili Maronis, P. opera iterum rec. O. Ribbeck. 4 voll. gr. 8.

Vol. I. Buc. et Georg. n. M. 5.— | Vol. III. Aen. VII—XII. n. M. 7.20.
— II. Aen. I—VI. n. M. 7.20. | — IV. App. Verg. n. M. 3.—

Unter der Presse und in Vorbereitung befinden sich:
Didascaliae Apostolorum Lat. redd. fragm. Veron. ed. E. Hauler.
Fabulae Aesopicae edd. Knöll et Hausrath.

Itineraria Romana edd. O. Cuntz et W. Kubitschek.

Künstlerischer Wandschmuck

für Haus und Schule. Farbige Künstlersteinzeichnungen

Größere Blätter: 70×100 cm und 55×75 cm, je M. 5—6.

Erschienen sind ca. 70 Blätter, darunter:

Bäcker, Abend.
Bergmann, Seerosen.
Biese, Hünengrab.
Du Bois-Renmond, Attische Landschaft.
Burger, Vor der Kirche. (Akropolis).
Lomz, Schwarzwaldtanne.
Eichrodt, Drozen steht die Kapelle.
Silentischer, O., Krähen im Schnee.
Georgi, Ernte. Pfälzender Bauer.
Hein, Im Wasgenwald. Am Webstuhl.
Hoch, Morgen im Hochgebirge.
Hoch, Gleischer. Kiefern.
Hödler, Rückzug der Schweizer nach der
Schlacht von Marignano.
Kampmann, Mondaufgang.
Kampmann, Abendrot. Herbstabend.
Kanoldt, Eichen.
Leiber, Sonntagsstille.
Liebermann, Wem Gott will redte Kunst
erweisen.

Kleinere Blätter: 30×41 cm:

Erschienen sind ca. 30 Blätter, je M. 2.50,
darunter:

Bedert, Sächsische Dorfstraße.
Biese, Christmarkt. Einsamer Hof.
Daur, Bechneite Höhen. Kapelle.
Silentischer, O., Maimorgen.
Hein, Das Tal.
Hildenbrand, Was der Mond erzählt.
Kampmann, Herbststürme. Feierabend.
Kleinheimpel, Wändische Bauernstube.
Lunz, Altes Städtchen.
Münger, Berner Bauernmädchen.
Ortlieb, Herbstluft.
Pehet, Am Stadttor.
Strich-Chapell, Blühende Kastanien.
Strich-Chapell, Heuernte.
v. Voltmann, Frühling auf der Weide.
v. Voltmann, Herbst in der Eifel.
Zeising, Dresden.

Leinwandmappe mit 10 Blättern
nach Wahl M. 28.—

Kartonmappe mit 5 Blättern
nach Wahl M. 12.—

Rahmen: Zu d. größ. Blätt. M. 3.80
bis M. 17.—; zu den kleineren M. 2—4

Liner, Abendfrieden.
Matthaei, Nordseeidyll.
Orlit, Rübezahl. Hänsel und Gretel.
Otto, Christus und Nikodemus.
Otto, Maria und Martha.
Paczka, Reigen.
Roman, Paestum. Röm. Campagna.
Schacht, Elmsie Weide.
Schinnerer, Waldwiese. Winterabend.
Schneider, Sascha, Wettlauf.
Schramm-Zittau, Schwäne.
Strich-Chapell, Lieb Heimatland ade.
Herbst im Land. Dorf in Dünen.
Frühlingsgäste. Mondnacht.
Süß, Sankt Georg.
Voigt, Kirchgang.
v. Voltmann, Wogendes Kornfeld.
Wieland, Sternennacht (Matterhorn).
Würtenberger, Fähnlein der sieben
Aufrechten.

Bunte Blätter: 23×33 cm

Kleinste Künstlersteinzeichnungen.
Erschienen sind ca. 20 Blätter, je M. 1.—,
darunter:

Biese, Verschneit.
Daur, Am Meer.
Silentischer, O., Am Waldesrand.
Glück, Morgensonne im Hochgebirge.
Hildenbrand, Stilles Gäschchen.
Kampmann, Baumblüte. Bergdorf.
Knapp, Unter dem Apfelbaum.
Matthaei, In den Marschen.
Meid, Der Rattenfänger.
Schroedter, Berg-Schlößchen.
In Furnierrahmen M. 1.80
In massivem Rahmen M. 5.—
Leinwandmappe mit 10 Blättern
nach Wahl M. 12.—
Kartonmappe mit 5 Blättern
nach Wahl M. 5.—

Porträts: 50×60 cm, je M. 3.—
Bauer, Goethe. Schiller. Luther.
Kamps, Kaiser Wilhelm II.
Bauer, Kleines Schillerbild. Größe
19×29 cm. Preis 1 M. in Furnier-
rahmen 2 M. in massiv. Rahmen 3 M.

Boston Public Library
Central Library, Copley Square

Division of
Reference and Research Services

Music Department

The Date Due Card in the pocket indicates the date on or before which this book should be returned to the Library.

Please do not remove cards from this pocket.

3 9999 05993 148 3

Aus Natur und Geisteswelt.

Sammlung wissenschaftlich-gemeinverständlicher Darstellungen aus allen Gebieten des Wissens.

Tews, Schulkämpfe der Gegenwart.
 UhI, Entsteh. u. Entwickl. uns. Mutterspr.
 Unoold, Aufgab. u. Ziele d. Menschenlebens.
 Vater, Theorie und Bau der neueren Wärmekraftmaschinen.
 Vater, Die neueren Fortschritte auf dem Gebiete der Wärmekraftmaschinen.
 Vater, Dampf und Dampfmaschine.
 Voges, Der Obstbau.
 Dolbehr, Bau u. Leben d. bildenden Kunst.
 Wahrmund, Ehe und Ehrerecht.
 Weber, 1848.
 Weber, Wind und Wetter.

Wedding, Eisenhüttenwesen.
 Wenzel, Die Gleichnisse Jesu.
 Weise, Schrift- u. Buchwes. i. alt. u. n. Zeit.
 Weise, Die d. Volksstämme u. Landschaft.
 Wilsicenus, Der Kalender.
 Witkowski, Das d. Drama d. XIX. Jahrh.
 Wustmann, Albrecht Dürer.
 Zander, Von Nervensystem.
 Zander, Die Leibesübungen.
 Ziegler, Allgemeine Pädagogik.
 Ziegler, Schiller.
 v. Zwiedineck-Südenhorst, Arbeiterschutz und Arbeiterversicherung.

R eallexikon des klassischen Altertums. Von Fr. Lübker.

Siebente, verbesserte Auflage von Professor Dr. Max Erler.
 Mit zahlreichen Abbildungen. In Halbfanz gebunden M. 16.50.

Lübkers Reallexikon soll vor allem den Zwecken des humanistischen Unterrichts dienen. Deshalb wurde eine Beschränkung des Inhalts auf diejenigen Seiten und Teile des Altertums angestrebt, deren Erkenntnis für unsere in Gymnasien unterrichtete Jugend wichtig und angemessen ist, auf den Bereich der vorzugsweise in Schulen gelesenen Klassiker, auf alle diejenigen Gebiete und Gegenstände des Altertums, deren Verständnis dem jungen Leser so recht anschaulich und fruchtbar gemacht werden kann. Es galt also vor allen Dingen, einerseits die rechte Lesung der großen Auten selbst zu unterstützen, andererseits von kleinen Punkten aus einen Überblick über größere Partien und eine Einsicht in den Zusammenhang des antiken Lebens und Denkens zu vermitteln. Aus diesem Grunde musste ein sorgfames Bemühen darauf gerichtet sein, eine Menge verzweigter und eben darum anhaltslos verschwindender Notizen in ein größeres Ganze zusammenzufassen.

C harakterköpfe aus der antiken Literatur. Von Prof. Dr. Eduard Schwarz.

fünf Vorträge: 1. Hesiod und Pindar. 2. Thukydides und Euripides. 3. Sokrates und Plato. 4. Polybios und Poseidonios. 5. Cicero.
 2. Auflage. Geheftet M. 2.—, in Leinwand gebunden M. 2.60.

Die Vorträge wenden sich an ein größeres Publikum. In weiten Kreisen richtet sich die Beurteilung des Altertums noch immer nach dem Stande, den die Altertumswissenschaft vor etwa 60 Jahren einnahm. Demgegenüber wird in diesen Vorträgen der Versuch gemacht, an einzelnen Beispielen zu zeigen, wieviel bestimmter und schärfer das Bild der antiken Literatur durch die wissenschaftliche Arbeit der letzten Generationen geworden ist. Als Beispiele sind stark ausgeprägte Individualitäten gewählt, die sich mit präzisen Linien zeichnen lassen.

D as griechische Drama. Aischylos, Sophokles, Euripides. Bearbeitet von Prof. Dr. Johannes Geffcken.

Mit einem Plan des Theaters des Dionyios zu Athen. Geheftet M. 1.60, in Leinwand gebunden M. 2.20.

Das Buch bietet ein lebendiges Bild des dramatischen Lebens in Athen. Verfasser behandelt die einzelnen hervorragenden Werke nach geschichtlicher Folge und Beziehung zu einander. Die Kunstmittel der alten Tragödie in ihrer Entwicklung und Fortwirkung werden in das rechte Licht gelegt und die Persönlichkeiten der Dichter klar herausgearbeitet. Historische Kritik und ästhetische Behandlung sind zu einem harmonischen Ganzen vereint. Das Buch wird bei allen Freunden der Antike, Laien und Fachleuten, lebhaftes Interesse finden.

